Gemeente Druten

Perspectiefnota 2023

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
INLEIDING	**4**
1. Financiële en beleidsmatige rapportage	**7**
1.1 Uitgangspunten	7
1.2 Financiële analyse – bestemming resultaat 2022	7
1.2.1 Resultaat jaarrekening 2022	7
1.2.2 Financiële verwerking reeds genomen raadsbesluiten	7
1.3 Structurele doorwerkingen	9
1.3.1 Bestaand beleid (structureel)	9
1.3.2 Nieuw beleid (structureel)	13
2. "2e Rapportage 2023"	**16**
2.1 Eenmalige bijstellingen begroting 2023	16
2.1.1 Bestaand beleid (incidenteel)	16
2.1.2 Nieuw beleid (incidenteel)	22
2.2 Actualisatie reserves en voorzieningen 2023	24
3. Gemeenschappelijke regelingen	**25**
4. Financiële effecten incidenteel en structureel	**28**
5. Provinciaal toezicht	**32**
6. Rapportage Collegeprogramma "Samen duurzaam vooruit"	**33**
6.1. Financiële uitwerking collegeprogramma	33
6.2. Voortgangsrapportage prioriteiten	33
7. Resumé beslispunten	**57**

PERSPECTIEFNOTA 2023

Inleiding

Hierbij bieden wij u de perspectiefnota 2023 aan. Deze perspectiefnota rapporteert over de financiële voortgang van begroting 2023 en geeft een financiële doorkijk in de te maken keuzes voor deze collegeperiode. De structurele effecten van de afwijkingen in 2023 nemen we mee in de financiële kaderstelling voor de begroting 2024.
De perspectiefnota 2023 vormt samen met het collegeprogramma "Samen duurzaam vooruit" de basis voor de voorbereiding van de programmabegroting 2024-2027.

Samen duurzaam vooruit

Met de uitwerking van het collegeprogramma "Samen duurzaam vooruit" geeft het college een nadere financiële invulling aan de ambities van de raad voor de komende vier jaar. Binnen de ambities van de gemeenteraad wordt het kwaliteitsniveau van de voorzieningen op peil gehouden en worden infrastructurele knelpunten opgelost. Daarnaast staat de gemeente voor een aantal grote nieuwe opgaven als gevolg van landelijke, ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Inzicht in de kosten is noodzakelijk voor de gemeenteraad om keuzes te kunnen maken in de inzet van financiële middelen en in de prioritering van dossiers. In voorliggende perspectiefnota is de financiële verwerking opgenomen met de inzet van de hier voor beschikbare stelpost.

Meicirculaire

In voorliggende perspectiefnota zijn de effecten van de meicirculaire 2023 meegenomen. Hier wordt u separaat via een informatienota van op de hoogte gesteld.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Maatschappelijke ontwikkelingen beïnvloeden steeds het beleid en de financiën van gemeenten. Vooral de oorlog in Oekraïne heeft invloed. Denk aan de vluchtelingenstroom en de uitdaging voor gemeenten om voor voldoende opvang te zorgen. Ook heeft de oorlog effect op de economie. Door gestegen energiekosten neemt de inflatie toe.
De oorlog leidt ook tot schaarste van materiaal, waardoor projecten vertraging oplopen. Daarnaast laat de coronacrisis nog sporen na. Als laatste noemen we de krapte op de arbeidsmarkt. Die heeft invloed op de economie en ook op onze eigen organisatie. Naast deze maatschappelijke en economische onzekerheden zijn het ook op financieel gebied onzekere tijden voor gemeenten.

Financieel gat vanaf 2026

Vorig jaar heeft het kabinet een eenmalige rijksbijdrage beschikbaar gesteld voor het gedeeltelijk opvullen van het financieel gat in 2026. Deze eenmalig rijksbijdrage van € 924 miljoen voor 2026 wordt structureel doorgetrokken en daarnaast kondigt het kabinet aan dat de ze vanaf 2027 een nieuwe normeringssystematiek wil hanteren. Ook met deze twee ingrepen is de problematiek van het financiële gat vanaf 2026 echter bij lange na niet opgelost.
Alles bij elkaar geeft dit niet de gewenste structurele financiële zekerheid voor gemeenten. Een echt goede uitwerking van en onderbouwing voor een nieuwe financieringssystematiek ontbreekt nog steeds. Het is goed dat er nu door het kabinet een aanzet is gemaakt voor een nieuwe normeringssystematiek, maar helaas zorgt dit niet voor een stabiel en adequaat financieel beeld voor gemeenten.

De onderstaande tabel geeft de begrotingssaldi weer voor de jaren 2024 t/m 2027.

	2024	2025	2026	2027
Saldo na Perspectiefnota 2023	€ -2.274.657	€ -1.815.911	€ -3.882.716	€ -4.399.266
Financiële effecten meicirculaire	€ 893.000	€ 1.143.000	€ 1.182.000	€ 2.432.000
Structureel saldo 2024 t/m 2027	**€ -1.381.657**	**€ -672.911**	**€ -2.700.716**	**€ -1.967.266**

Meerjarensaldi
Het geprognosticeerde begrotingssaldo voor het jaar 2024 laat voor nu een negatief beeld zien. Met deze uitkomst heeft het college de opdracht om een sluitende begroting aan de raad aan te bieden. De gemeente Druten heeft een beperkte financiële slagkracht om de ambities voor de komende jaren te realiseren. Wij realiseren ons dat de financiële positie van de gemeente Druten maakt dat het collegeprogramma wellicht niet geheel of getemporiseerd moet worden uitgevoerd.

We gaan er van uit dat we een sluitende begroting 2024 kunnen presenteren. Met de huidige ambities is het zeer de vraag of we het meerjarenperspectief sluitend krijgen. Voordat de raad een besluit neemt over de begroting 2024, zal het college uw raad een aantal keuzes voorleggen om het tekort om te buigen.

Druten, 12 juni 2023

Burgemeester en wethouders van Druten,

de secretaris, de burgemeester,

B.P.P Janssen S.W.P.J. Sengers

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 bevat een financiële rapportage van incidentele bijstellingen, raadsbesluiten en structurele doorwerkingen.

In hoofdstuk 2 treft u de "2e Rapportage 2023" aan waarin wij rapporteren over de eenmalige bijstellingen in de begroting 2023.

Aansluitend op de spelregels van de Notitie rekentechnische uitgangspunten programmabegroting 2024-2027 ziet u in hoofdstuk 4 een doorkijk naar de saldi van de meerjarenbegroting.

Er is ons veel aan gelegen om de raad transparant inzicht te geven in wat is gerealiseerd van het collegeprogramma "Samen duurzaam vooruit" en wat ons in het jaar 2023 te doen staat. In hoofdstuk 6 is de voortgangsrapportage per programma over de uitvoering van de prioriteiten uit het collegeprogramma 2022-2026 opgenomen.

Het resumé vat de financiële beslispunten samen. Daaronder valt de bestemming van het saldo van de jaarrekening 2022, en ook de actuele structurele en eenmalige effecten.

Hoofdstuk 1. Financiële en beleidsmatige rapportage

1.1 Uitgangspunten

In de vergadering van 10 november 2022 stelde uw raad de begroting 2023 evenals de meerjarenraming 2024-2026 vast als uitgangspunt voor het financieel beleid.

De financiële resultaten van de jaarrekening 2022 en de begroting 2023 bieden een actuele stand van zaken. Dat stelt ons in staat om beleidskeuzes, inzichten en budgetten voor de begroting 2023 en latere jaren bij te stellen. Daarbij hanteren wij de volgende regels:

- Het tot heden aanvaard beleid wordt voortgezet. Nieuw beleid voor 2023 en volgende jaren leggen wij afzonderlijk aan uw raad voor.
- Wij houden rekening met de budgettaire gevolgen van ontwikkelingen en besluitvorming die zich tot en met medio april/mei 2023 hebben voorgedaan.

1.2 Financiële analyse – bestemming resultaat 2022

1.2.1 Resultaat jaarrekening 2022

Na de besluitvorming betreffende de najaarsnota 2022 voorzagen we voor de jaarrekening 2022, inclusief het aangenomen amendement om € 44.200 toe te voegen aan de bestemmingsreserve, een positief saldo van € 1.483.510. Na besluitvorming door de raad, vloeit uit de jaarrekening 2022 een positief saldo voort van € 3.317.651, dit onder voorbehoud accountantscontrole. Dit saldo wordt in 2023 onttrokken aan de algemene reserve en ingebracht in deze perspectiefnota ten gunste van de eenmalige middelen 2023.
Het verschil tussen de najaarsnota 2022 en het werkelijk exploitatie resultaat 2022 wordt onder andere verklaard door de budgetoverhevelingen 2022 naar 2023 ad € 1.987.554, waarvan u in de jaarrekening 2022 een nadere specificatie aantreft. In de jaarrekening worden de verschillen (groter dan € 20.000) tussen het saldo van de najaarsnota 2022 en de jaarrekening 2022 toegelicht.

1.2.2 Financiële verwerking al genomen raadsbesluiten

Op deze plek stippen we de besluiten met gevolgen voor 2023 en verder uit de raadsvergaderingen kort aan. De mutaties verwerken we via deze perspectiefnota administratief in de begroting 2023 en verder. De door de raad vastgestelde begroting 2023 laat een positief begrotingssaldo zien van € 186.444 (na verwerking van een viertal amendementen te weten OZB, Armoedebeleid, Clubgebouw SCP en Jeugdraad).

Effecten uit Najaarsnota 2022 en overige raadsbesluiten

Navolgende besluiten zijn door de raad vastgesteld waarvan de financiële consequenties nu verwerkt worden in de perspectiefnota 2023. Het betreft onderstaande items:

Brug van Delenshof
Vorig jaar heeft uw gemeenteraad ingestemd met het vervangen van de brug Van Delenshof. Daarvoor heeft u een bedrag van € 15.000 beschikbaar gesteld. De voorbereidingen voor het vervangen zijn nagenoeg voltooid. Gebleken is dat de beschikbare middelen niet volstaan. De kosten van een nieuwe houten brug zijn meer dan verdubbeld. Omdat enerzijds er haast geboden is met vervangen en anderzijds investeringen boven de € 25.000 geactiveerd worden, is via een separaat raadsvoorstel voorgesteld het beschikbaar gestelde budget van € 15.000 vrij te laten vallen in 2023 en voor de realisatie van de nieuwe brug een krediet van € 40.000 beschikbaar te stellen. De kapitaallasten bedragen € 1.633 ingaande 2024.

Rondweg Deest
Besloten is om via de najaarsnota 2022 het krediet op te hogen met € 13.000. De structurele verhoging van de kapitaallasten ad € 750 ingaande het begrotingsjaar 2024 verwerken we in deze perspectiefnota.

Voorbereidingskrediet ’t Klosterhufke
In de raadsvergadering van 15 december heeft de gemeenteraad € 50.000 beschikbaar gesteld om het nieuwbouwscenario voor 't Klosterhufke in Deest verder uit te werken in een Programma van Eisen en een Plan van Aanpak welke in de tweede helft van 2023 aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. De jaarlijkse kapitaallasten (5 jaar), bedragen met ingang van 2024 € 10.375.

Eenmalige restantbudgetten 2022
De raad stemde op 16 maart in om de restantbudgetten 2022 ter hoogte van € 1.987.554 over te hevelen naar 2023. Deze claims zijn ten laste van de algemene reserve gebracht. Bij deze perspectiefnota 2023 wordt conform besluit dit bedrag weer toegevoegd aan de algemene reserve, dit ten laste van de eenmalige middelen 2023.

Cultuurhistorische waarden
De gemeenteraad heeft het college opdracht gegeven uitvoering te geven aan de uitwerking van initiatiefvoorstel van de fractie Sociaal Maas en Waal, om te komen tot het aanwijzen van beschermde dorpsgezichten en gebieden met cultuurhistorische waarden in de gemeente Druten en dit te borgen in een bestemmingsplan. De gemeente raad besloot op 16 maart een bedrag van € 20.000 beschikbaar te stellen om het project beschermd door cultuurhistorische waarden te kunnen uitvoeren.

Afboeking kredieten allocatie milieustraat
In de Perspectiefnota 2022 meldden we dat twee kredieten, die betrekking hebben op de milieustraat, af zouden boeken. Deze afboeking heeft in het jaar 2022 nog niet plaatsgevonden, vandaar dat we via deze perspectiefnota de resterende boekwaarde ad € 60.585 alsnog verwerken waarvoor ter dekking de voorziening egalisatie vuilafvoer en verwerking wordt ingezet.

Beleidsplan Schulden armoede
In Druten is het armoedebeleid voor het laatst integraal beschreven in de Notitie Herijking Minimabeleid 2017. Het schuldhulpverleningsbeleid is in december 2020 geactualiseerd met het Beleidsplan Integrale schuldhulpverlening Druten. Gezien de raakvlakken tussen armoedebeleid en schuldhulpverlening herijken we het beleid op beide beleidsterreinen in één gezamenlijke nota. De structurele meerjarige consequenties van het nieuwe beleid verwerken we in de perspectiefnota 2023, te weten: voor 2024 ad €122.733, voor 2025 ad €106.733 en voor 2026 een bedrag van €101.733 waarbij voor de jaren 2024 t/m 2026 € 50.000 als dekking wordt ingezet uit het collegeprogramma.

Verlenging looptijd beleidsplan Wmo, jeugd en gezondheid
Het komende jaar wordt gewerkt aan een nieuw integraal beleidsplan dat we ter vaststelling aan uw raad zullen voorleggen. Om een dergelijk plan zorgvuldig en in samenwerking met verschillende beleidsterreinen op te kunnen stellen, vragen wij u de looptijd van het beleidsplan Wmo, jeugd en gezondheid 2020-2023 te verlengen met een jaar tot 31-12-2024. Hiervoor is een aangepast uitvoeringsplan opgesteld en vastgesteld door het college. In 2024 dekken we in totaal € 605.000 van het benodigde budget uit bestaande middelen. Sommige acties kunnen we niet uit bestaande middelen dekken en we vragen hiervoor in 2024 € 134.000 beschikbaar te stellen uit de reserve Sociaal Domein en dit te verwerken in deze perspectiefnota.

Strategisch kompas
In de raadsvergadering van maart 2023 heeft de raad ingestemd met het plan van aanpak om te komen tot een Strategisch kompas. Met dit Strategisch Kompas geven we een krachtige impuls voor het strategisch denken over de gemeente als geheel, haar kernen en wijken en over (haar positie in) de regio. De incidentele kosten voor het opstellen bedragen € 118.000, waarvoor een subsidie is verleend van € 38.525. In de jaarrekening 2022 is ten gunste van het saldo het voorschot van € 30.820 al verwerkt. Voor het jaar 2023 nemen we ter dekking de overige 20% (€ 7.705) en het restantbudget ad € 70.000 waardoor nog een eenmalig bedrag benodigd resteert van € 40.295.

1.3 Structurele doorwerkingen en beleidsrapportages
De hierna genoemde budgetten, gegroepeerd per programma, van de begroting 2023 en de volgende jaren behoeven structurele aanpassing. Daarnaast noemen we ook de relevante beleidsontwikkelingen per programma.

1.3.1 Bestaand beleid (structureel)

Programma 1 Veiligheid

Inzet straatcoaches
Gezamenlijk maken Druten en Wijchen gebruik van straatcoaches. Zij zijn een belangrijke partner in de aanpak van jeugdoverlast. De structurele kosten voor de straatcoaches bedragen € 42.500 ingaande het begrotingsjaar 2023. Vanuit 2022 is € 19.964 als restantbudget overgeheveld naar 2023. Hierdoor is in 2023 nog een aanvullend bedrag van € 22.536 nodig.

Opbrengsten vergunningen APV
Doordat de gemeenten voortaan meerjarige vergunningen verstrekken resulteert dit in een aanpassing van de geraamde opbrengsten in de begroting. Ingaande het begrotingsjaar 2023 stellen we de opbrengsten van vergunningen met € 3.000 naar beneden bij.

Jaarlijks abonnement betreffende verkeersregelaars
Voor de inzet van verkeersregelaars is een abonnement afgesloten. Het abonnement kost jaarlijks € 1.000, ingaande het jaar 2023.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Altforstestraat aanvullend krediet
Eind 2022 bleek dat het beschikbaar gestelde krediet van € 145.000 voor het vervangen van een deel van de Altforstestraat niet voldoende is. Met name de prijzen voor asfalt stegen fors. Alternatieven voor het dure asfalt waren niet voorhanden, dit in verband met het zware (landbouw)verkeer dat over de smalle weg rijdt. Er is dan ook een aanvullend krediet nodig van € 50.000 om de aanpassingen te kunnen realiseren. Dit leidt tot een structurele uitzetting van kapitaallasten ad € 2.875 met ingang van 2024.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Agoratheater
Voor Stichting Agora Theater is er structureel € 60.000 beschikbaar. Het vorige college heeft voor de jaren 2019 t/m 2022 aanvullend € 10.000 beschikbaar gesteld. Het Agoratheater is een belangrijk onderdeel van ons culturele voorzieningenniveau. Om de prijsstijgingen in de theaterwereld het hoofd te kunnen bieden en om het cultuuraanbod voor onze inwoners en die uit de omgeving toegankelijk, aantrekkelijk en betaalbaar te houden is ook voor het begrotingsjaar 2023 en verder een structureel budget nodig van € 70.000. We vragen dan ook ingaande 2023 een aanvullend budget van € 10.000 en verwerken deze uitzetting in deze perspectiefnota.

Convenant Actief Maas en Waal 2023-2026
De gemeente Druten is convenantpartner in Actief Maas en Waal. Samen met andere convenantpartners wordt structureel gewerkt aan het beweeggedrag van jeugd van 0-18 jaar met de inzet van combinatiefunctionarissen. Het huidige convenant liep eind 2022 af en dient verlengd te worden. Het convenant wordt later dit jaar ondertekend. Voor projectleiding en activiteiten is voor de jaren 2023-2026 € 20.000 aan extra middelen nodig.

Zandreinigen speelondergrond
Voor het reinigen van valdempende zandondergronden in de speeltuinen is specialistisch materiaal nodig. Naast valdemping wordt het zand ook gebruikt om er in te spelen. Het zand moet om de hygiëne te waarborgen regelmatig worden gereinigd. Vanwege de stijgende prijzen in de uitvoering, dienen de daarvoor beschikbare financiële middelen ingaande het begrotingsjaar 2023 structureel te worden opgehoogd met € 6.500.

Bestrijding eikenprocessierups
De eikenprocessierups kan gezondheidsklachten veroorzaken wanneer mensen en dieren in contact komen met de brandharen van de rups. Om die reden voert ook de gemeente Druten een actief beleid in de beheersing van de eikenprocessierups. Vanwege kostenstijgingen in de uitvoering, is vanaf 2023 een extra budget nodig van structureel € 9.000.

Restauratie Oude Toren
Uit een onderzoek naar de actuele bouwkundige staat en de aangetroffen schade van de oude Toren in Puiflijk blijkt dat een ingrijpendere restauratie noodzakelijk is dan eerder werd beoogd. Verder zijn in de tussenliggende periode de kosten in de bouw (materialen, arbeidsloon, energie) aanzienlijk gestegen. Ook is een aanzienlijk deel van de kosten gaan zitten in de voorbereidende onderzoeken. De bouwkosten hebben we laten herijken. Conclusie is dat het beschikbare budget niet toereikend is om de toren weer in een goede -en veilige staat te brengen. We stellen voor om het bestaande krediet op te hogen met € 177.868. De kapitaallasten stijgen met € 10.227 ingaande het begrotingsjaar 2025.

Programma 6 Sociaal Domein

Woningaanpassingen
We zien een toename in de uitgaven voor woningaanpassingen. Deze wordt veroorzaakt door een toenemend beroep op deze voorziening (o.a. trapliften) als gevolg van het langer zelfstandig thuiswonen en hogere kosten in verband met gestegen arbeids- en materiaalkosten. De structurele meerkosten met ingang van 2023 bedragen € 60.000.

Plusbus
MeerVoormekaar gaat het materieel van de Plusbus vervangen. Het college heeft ingestemd met uitbreiding van het wagenpark met één 7-persoonsauto en de overgang naar elektrische voertuigen. Momenteel worden offertes opgevraagd en is het te vroeg om de financiële gevolgen van de gemaakte keuzes te duiden. De uitbreiding van kosten nemen we mee bij de komende begroting.

Ambulante begeleiding Iriszorg
Iriszorg levert ambulante begeleiding voor cliënten uit Druten. Deze begeleiding werd tot en met vorig jaar betaald door Nijmegen uit Beschermd wonen middelen. Vanaf 2023 moeten de regio-gemeenten deze begeleiding zelf betalen. Op basis van ervaringscijfers gaat het voor Druten om een bedrag van € 64.000 per jaar. Dit is een onvermijdelijke uitzetting van de Wmo-uitgaven voor begeleiding.

Huishoudelijke hulp
Per 1 januari 2023 is het tarief voor Hulp bij het huishouden opnieuw vastgesteld en verhoogd met 12,8%. Grotendeels wordt de stijging veroorzaakt door cao verhogingen en de stijging van het wettelijk minimumloon per 1 januari 2023. In onze begroting 2023 is op het bestedingsplan, naast een tariefstijging van 5%, reeds rekening gehouden met een stelpost van structureel € 120.000 ter dekking van de stijging van het minimumloon. Verder is de ontvangen compensatie vanuit het Rijk voor salariskosten zorgdomein voor dit terrein ingezet. Na aftrek van deze twee dekkingscomponenten blijft er per saldo een nadeel over van € 9.000 in 2023, € 25.000 in 2024, € 38.000 in 2025, € 54.000 in 2026 en € 70.000 in 2027. We verwerken deze onontkoombare kostenuitzetting.

Indexatie regionale inkoop Wmo en Jeugdbudgetten 2023.
Na vaststelling van onze begroting 2023 zijn de (regionale) tarieven van de inkoop op WMO en jeugdbudgetten verhoogd van 4,6% naar 6% vanwege de uitzonderlijke inflatie. De administratieve verwerking van dit structurele nadeel van € 87.320 vindt plaats via deze perspectiefnota als onvermijdelijke kostenuitzetting. (Jeugd € 62.280 en WMO € 25.040)

Participatiecoach
De participatiewet is net als haar voorgangers bedoeld om mensen die het tegenzit inkomensondersteuning te bieden via de bijstand en weer (gedeeltelijk) aan het werk te helpen. Daarbij geldt de Participatiewet sinds 2015 ook voor een nieuwe doelgroep: mensen met arbeidsbeperkingen die, eventueel met begeleiding, in staat zijn te werken. De minister wil de balans weer terugbrengen in de Participatiewet, door meer oog te hebben voor de mens achter de uitkering. Vertrouwen moet meer centraal komen te staan. Een van de speerpunten van de aanpassing van de huidige wetgeving is mensen een passende ondersteuning bieden om mee te doen in de samenleving (werk of – wanneer en zolang arbeidsinschakeling (nog) niet haalbaar is - een andere vorm van participatie). Met de inzet van de Drutense participatiecoach geven we al invulling aan de door de minister gewenste aanpak. Daarom is het wenselijk de formatie participatiecoach structureel op te plussen. Beleidsmatig past deze ontwikkeling eveneens binnen het coalitieakkoord en collegeprogramma van Druten. De mensen blijven in beeld en de ontwikkeling wordt actiever gevolgd. Voor de samenwerking met derden betekent dit een intensivering met deskundigen binnen diverse werkvelden. Die samenwerking komt de doelgroep die afhankelijk is van een bijstandsuitkering ten goede. Om de gewenste uitbreiding financieel mogelijk te maken volgen we de ontwikkelingen die betrekking hebben op de herverdeling van het gemeentefonds en de regionale discussie in m.b.t. de middelentoewijzing aan het WerkBedrijf. De financiële consequenties zijn nu nog niet bekend.

Continuering Buurtgezinnen
In Juni 2020 startte buurtgezinnen in onze gemeente met een tweejarige pilot. Buurtgezinnen koppelt gezinnen die het zwaar hebben aan een stabiel gezin in de buurt. Op laagdrempelige, gelijkwaardige en alledaagse wijze krijgen kinderen aandacht en worden ouders even ontlast en ondersteund. Na twee jaar heeft Buurtgezinnen bewezen in onze gemeente effectief te zijn en is het inmiddels een onmisbaar onderdeel in het lokale zorglandschap. In 2022 is besloten Buurtgezinnen voor 2023 te continueren en de kosten voor dit jaar te dekken vanuit de reserve Sociaal domein. Dit was onderdeel van het uitvoeringsplan Wmo, jeugd en gezondheid, jaarschijf 2023. We stellen nu voor om Buurtgezinnen structureel onderdeel te laten uitmaken van het preventieve lokale zorglandschap jeugd en de kosten vanaf 2024 ter hoogte van € 49.282 te dekken uit de beschikbare extra middelen jeugdzorg en dit op budgettair neutrale wijze vanaf 2024 in onze begroting te verwerken.

Uitbreiding Sociaal Team
Op 13 december 2022 besloot het college tot structurele uitbreiding van het Sociaal Team met een jongerencoach, schoolmaatschappelijk werker Primair Onderwijs en overname van de jeugdconsulent van Sterker Sociaal werk naar de WDW. De jongerencoach en de sociaal maatschappelijk werker hebben grote waarde in het preventief ondersteunen van jeugdigen die mogelijk anders in geïndiceerde zorg terechtkomen. Daarnaast is de inzet in lijn met de verwachtingen van het Rijk dat gemeenten maatregelen nemen om de lokale toegang te versterken door de inzet van de extra jeugdmiddelen.
De extra kosten voor de uitbreiding van de jongerencoach met 0,67 fte bedragen jaarlijks € 59.803. Voor 2023 dekken we de kosten uit de beschikbare Blokhuismiddelen, vanaf 2024 wordt deze uitbreiding budgettair neutraal gedekt door verlaging van maatwerkvoorzieningen en overheveling van begeleidingskosten jeugd naar het loongebouw van de WDW.
De kosten voor de uitbreiding van schoolmaatschappelijk werk met 0,67 fte bedragen jaarlijks € 59.803. Voor 2023 en 2024 kunnen de kosten tot een maximum van € 104.845 bekostigd worden uit de NPO (Nationaal Programma Onderwijs)-middelen. Het restantbedrag voor 2024 ad € 14.761 en de middelen voor 2025 en verder zijn onderdeel van deze perspectiefnota. De kosten voor jeugdconsulent ingaande het begrotingsjaar 2023 dekken we budgettair neutraal door de vrijgekomen subsidie aan stichting Sterker voor inhuur jeugdexpertise ad € 32.611 in te zetten en de beschikbare extra middelen jeugd ad € 27.192.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Dierenambulance
Voor het vervoeren van gewonde of dode dieren is in Druten sinds 2023 de Dierenambulance Maasland aangesteld. De dierenambulance brengt de dieren naar een nabijgelegen opvang. Het oude contract met de Dierenambulance DAN stamt uit 2012. Gezien de prijs kwaliteit verhouding hebben we besloten om deze diensten onder te brengen bij Dierenambulance Maasland. Op basis van het verwachte aantal ritten ramen wij de extra structureel benodigde middelen op € 5.500 ingaande het jaar 2023.

Onderhoud gemalen
In de tweede helft van 2023 besteden we het bestek onderhoud gemalen aan. We verwachten dat de kosten voor het onderhoud met 20% zullen stijgen. Dit betekent een structurele uitzetting van € 13.000 vanaf het begrotingsjaar 2024. De verwachting is gebaseerd op de ontwikkeling in de markt en de stijging van de materiaalprijzen, loonkosten en energiekosten. De meerkosten nemen we op in de berekening van de riooltarieven.

Programma overstijgend

Actualisatie MJOP gebouwen
In de najaarsnota 2022 is er budget beschikbaar gesteld voor de actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan gebouwen. Over de financiële gevolgen wilden we u via deze perspectiefnota informeren. De actualisatie vraagt nog om nadere analyse, waardoor we de financiële effecten nog niet kunnen verwerken in deze nota. We streven er naar om in de begroting 2024 het geactualiseerde MJOP gebouwen financieel te vertalen.

1.3.2 Nieuw beleid (structureel)

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

LEADER
LEADER staat voor Liaison Entre Actions de Développement de l'Economie Rurale wat een een Europees subsidieprogramma is voor plattelandsontwikkeling en deel uitmaakt van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB). LEADER is bedoeld voor projecten gericht op het versterken van het landelijk gebied o.a. door inzet op leefbaarheid, de transitie in de plattelandseconomie, versterken sociale cohesie en het behouden/ versterken van het voorzieningenniveau. Samen met de gemeenten Berg en Dal, Heumen, Wijchen, Beuningen en West Maas en Waal heeft Druten in december 2022 ingestemd met deelname aan LEADER onder de naam Rijk van Nijmegen Maas en Waal. Naast EU geld (67%) co-financiert de provincie 10 % en de deelnemende gemeenten 23% (naar evenredigheid inwoners). Als alles goed verloopt start het LEADER programma in 2024. Onze bijdrage bedraagt € 15.448 structureel.

Programma 1 Veiligheid

Mobiele Jongeren Ontmoetingsplaatsen
De jeugd heeft behoefte aan plekken waar men elkaar kan ontmoeten. Helaas hebben omwonenden vaak last van de samenscholing van de jongeren. Dit wordt dan als overlast ervaren. Door het ontmoeten van jongeren te reguleren, hopen we de meldingen vanuit de omgeving te beperken. We gaan dit onder andere doen door het plaatsen van Mobiele Jongeren Plaatsen (MJOP's)
De investering in 2023 voor de realisatie van twee MJOP's bedraagt € 30.000. Dit leidt tot kapitaallasten ingaande 2024 ter hoogte van € 2.225. De kapitaallasten worden gedekt uit de middelen die aangevraagd zijn bij het collegeprogramma.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Toezicht Kabels en leidingen
In 2022 ontvingen we meer legesinkomsten voor kabels en leidingen dan begroot. Om de extra werkzaamheden voor de aanvragen van kabels en leidingen te kunnen verwerken, hebben we meer formatie nodig. In Wijchen is dezelfde trend zichtbaar. Samen met de gemeente Wijchen willen we deze extra legesinkomsten gebruiken om binnen de WDW 0,66 fte tijdelijk (voor 3 jaar) aan te trekken voor o.a. toezicht. De kosten verdelen we via de huidige verdeelsleutel, en verwerken we in een hogere bijdrage aan de WDW. Voor de gemeente Druten betekent dit € 17.250 voor de jaren 2023 t/m 2025.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Sportcentrum De Gelenberg/ Aanbesteding exploitatie
Volgens het raadsbesluit uit 2019 besteden we de exploitatie van Sportcentrum De Gelenberg uit. Na beoordeling van de inschrijvingen is Optisport als winnaar uit de bus gekomen. Zoals destijds genoemd was de energiecomponent nog een onzekere factor in deze aanbesteding. Inmiddels is duidelijk wat de energielasten gaan worden voor het nieuwe Sportcentrum. Door een extra investering in zonnepanelen wordt de besparing op de inkoop van energie groter. Vooralsnog gaan we ervan uit dat er geen uitzetting op de gemeentebegroting 2024 volgt.

Programma 6 Sociaal Domein

Hervormingsagenda jeugd
Vanuit het Rijk wordt naar verwachting dit jaar de hervormingsagenda jeugd vastgesteld. Begin dit jaar is de raad hierover bijgepraat. In de hervormingsagenda staan maatregelen die lokaal en regionaal moeten worden ingericht. Lokaal zal dit onder andere betekenen dat er vanuit het lokale team zelf hulp geboden moet worden. In Druten zijn we al vanuit deze gedachte bezig met de functies jongerencoach, schoolmaatschappelijk werk en POH (Praktijk ondersteuner huisartsen) die begeleiding bieden in het Sociaal team. Maar de hervormingsagenda zal leiden tot een nog verdere uitbreiding. Daarnaast zullen andere maatregelen zoals de transformatie van de gesloten jeugdzorg naar kleinschalige woonvormen zorgen voor een grotere financiële uitzetting. Om alle maatregelen in te richten zal een groter deel van de extra jeugdmiddelen nodig zijn die Druten hiervoor vanuit het Rijk ontvangt, dan dat nu voor de jeugdhulp wordt ingezet. De financiële consequenties zijn nog niet bekend.

STORM aanpak 2023-2026
De STORM aanpak is een regionaal uitgerold programma gericht op vermindering van somberheid en suïcide bij jeugdigen. De eerste drie jaar (tot en met 2025) wordt 50% van de kosten gefinancierd door het ministerie van VWS. De overige 50% komen ten laste van de (regio)gemeenten. Het benodigde budget van € 9.034 voor 2023 en 2024 kunnen we eenmalig dekken vanuit de nog beschikbare Blokhuismiddelen. Aanvullende dekking is nodig voor de jaren 2025 en 2026 ad € 9.350 en € 19.700.

Decentralisatie Beschermd Wonen
De doordecentralisatie van beschermd wonen van centrumgemeenten naar alle gemeenten en een bijbehorend woonplaatsbeginsel staat gepland voor 1 januari 2024. Het is nog onduidelijk of dit ook daadwerkelijk doorgaat op de geplande datum.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Ontvangst subsidie klimaatgelden
Begin april van dit jaar vroegen wij bij het Rijk € 1.061.811 aan voor de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid. We ontvangen dit bedrag in drie jaar. In 2023, 2024 en 2025 ontvangen we respectievelijk € 350.755, € 353.937 en € 357.119. We verwerken dit budgetneutraal in onze meerjarenbegroting.

Bouwvergunningen / leges

Bouwleges
De opbrengst van de leges vallen in 2023 hoger uit dan begroot vanwege de ontwikkeling op de woningmarkt. We ramen een meeropbrengst van afgerond € 83.000.

WKB (Wet Kwaliteitsborging)

Door de inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging (1 januari 2024) kunnen we minder bouwleges in rekening brengen. Op basis van een impactanalyse is bepaald dat circa 90% van de woningbouw in gevolgklasse 1 zal gaan vallen. Van de overige bouwaanvragen zal circa 65% in gevolgklasse 1 gaan vallen. Deze aanvragen in gevolgklasse 1 vallen onder de Wkb. Dit betekent dat hiervoor geen bouwbesluittoetsing meer nodig is dat een deel van de bouwleges niet meer in rekening kan worden gebracht. In de huidige situatie wordt conform de legesverordening 2,7% bouwleges over de bouwkosten in rekening gebracht, in de nieuwe situatie kan nog maar 1,85% over de bouwkosten in rekening worden gebracht. Het gedeelte waar wij geen leges meer over kunnen heffen, zorgt ervoor dat we jaarlijks € 210.327,- minder leges ontvangen. Dit wijkt beperkt af van het bedrag, dat we vorig jaar als risicovoorziening in de begroting van 2023 hebben opgenomen, namelijk € 200.000.
Vanaf de datum invoering van de Omgevingswet/Wkb op 1-1-2024 zal het effect van de WKB niet meer apart worden opgenomen als risicovoorziening maar wordt dit direct verwerkt in de begroting.

	2023	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
Begroting	805.609	818.142	831.535	843.372	855.469
Verwachte opbrengsten	888.238	818.142	831.535	843.372	855.469
Verschil Verwachting - begroot	**82.629**	**0**	**0**	**0**	**0**
Verwachte impact WKB	**0**	**-210.372**	**-210.372**	**-210.372**	**-210.372**
Saldo Verwachting -/– WKB	888.238	607.770	621.163	633.000	645.097
Saldo Legesopbrengsten	**82.629**	**-210.372**	**-210.372**	**-210.372**	**-210.372**

Programma overstijgend

Brede SPUK uitkering 2023-2026
In 2023 kunnen gemeenten een specifieke uitkering voor de ambities en doelen in het GALA en het Hoofdlijnen Sportakkoord II aanvragen. Deze specifieke uitkering heet: Brede SPUK. In deze uitkering kan geld aangevraagd worden voor thema's op gebied van sporten, bewegen en cultuur, gezondheid en sociale basis en ondersteunende onderdelen zoals de GGD. Onderdeel van deze financiering is een integraal plan van aanpak om de verbinding te maken tussen de verschillende thema's. De gemeente Druten heeft deze Brede SPUK aangevraagd voor de jaren 2023-2026. We verwerken deze aanvraag op budgettair neutrale wijze in onze begroting. De Brede SPUK bedraagt in totaal € 1.246.216 (2023 € 331.105, 2024 € 327.671, 2025 € 327.671 en 2026 € 259.766)

Hoofdstuk 2. "2e Rapportage 2023"

2.1 Eenmalige bijstellingen begroting 2023

2.1.1 Bestaand beleid (incidenteel)

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Afscheid burgemeester Druten
De extra kosten die gemaakt zijn voor het afscheid van burgemeester Corry van Rhee-Oud Ammerveld kunnen niet binnen het bestaande budget van representatie worden opgevangen. Het budget voor representatie moeten we dan ook in 2023 eenmalig met € 7.000 ophogen.

Algemene uitkering meicirculaire 2023
Over actuele ontwikkelingen in de financiële verhouding Rijk-gemeenten naar aanleiding van de voorjaarsnota 2023 van het Rijk wordt in de komende meicirculaire 2023 gerapporteerd. De uitkomsten van de meicirculaire 2023 nemen we mee in deze perspectiefnota. Tevens wordt u via een informatienota apart geïnformeerd voor behandeling van de perspectiefnota in uw raad van begin juli.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Vervangen bladkorven
Al vele jaren bieden we onze inwoners de mogelijkheid om in het najaar blad aan te bieden. Daartoe plaatsen we in totaal 90 bladkorven in de wijken. Daarvan bevinden zich 45 stuks in zeer slechte staat. Ze zijn dan ook dringend aan vervanging toe. We hebben onderzocht of we niet met minder korven toe kunnen maar helaas kunnen we dan onze inwoners niet meer voldoende faciliteren. De nieuwe korven kunnen we in eigen beheer legen, dit doet de aannemer nu nog. We besparen daarmee op de kosten voor de aannemer en kunnen ons serviceniveau verhogen. Voor de aanschaf van de bladkorven in 2023 is een eenmalig bedrag van € 13.000 nodig.

Onderhoud wegen
Om de kosten voor het onderhoud van de Deestersteeg te kunnen dekken hebben we dit jaar een bedrag van € 170.000 nodig. Dit bedrag onttrekken we uit de bestemmingsreserve onderhoud wegen. Het benodigde bedrag viel binnen het budget voor beheer en onderhoud van de wegen in 2022. Doordat de Provincie Gelderland (die de werkzaamheden voor ons meeneemt, met hun werkzaamheden aan het viaduct) de aanbesteding niet heeft kunnen doorzetten, is dit bedrag aan het einde van het jaar 2022 overgebleven en gestort in de bestemmingsreserve onderhoud wegen.

HOV Knoop
De raad heeft op 24 februari 2022 ingestemd met de doorontwikkeling naar een HOV knoop. De grondaankoop (1e fase) is in het 3e kwartaal 2022 afgerond en de definitieve vaststelling van de subsidie is ontvangen.
De Provincie Gelderland verleent nu een aanvullende subsidie voor een bedrag van maximaal € 350.000, voor de projectvoorbereiding (2e fase) van de ontwikkeling van een Hoogwaardige Openbaar Vervoer (HOV) knoop in Druten. We hebben de totale ingenieursdienst m.b.t. de projectvoorbereiding succesvol Europees aanbesteed. Nu de subsidie is beschikt, start de projectvoorbereiding met Royal HaskoningDHV, die als beste inschrijver uit de aanbesteding is gekomen.
Na het GS-besluit in het voorjaar van 2024 over het bestedingsplan HOV 2024-2025 volgt de 3e subsidieaanvraag met betrekking tot de realisatie van de HOV knoop. Na ontvangst van de subsidiebeschikking start de aanbesteding (2e kwartaal 2024) voor de realisatie van de HOV knoop. In het voorjaar van 2025 kan het nieuwe busstation naar verwachting officieel geopend worden. De ontvangst van de subsidie ad € 350.000 en daar mee gemoeide kosten verwerken we in de begroting 2023 via deze perspectiefnota.

Programma 3 Economie

Toerisme
Voor de toeristische basisdienstverlening is ingaande het begrotingsjaar 2024 geen bedrag opgenomen in de begroting. Ongeacht bij welk toeristisch bureau we deze inkopen (sinds 2016 bij het regionaal bureau voor toerisme Arnhem Nijmegen Veluwe), houden we rekening met een bijdrage van € 28.000. Dit is gebaseerd op € 1,40 per inwoner. Voor het jaar 2024 vragen wij daarom incidenteel € 28.000 aan.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Beleids- en uitvoeringsplan natuur en biodiversiteit
De gemeenteraad heeft in februari 2022 besloten een beleids- en uitvoeringsplan natuur en biodiversiteit op te stellen en heeft daarvoor € 35.000 beschikbaar gesteld. Daarvoor is in 4e kwartaal 2022 gestart met het opstellen van het programma van eisen en de voorbereiding van de aanbesteding. Begin februari 2023 is de offerte ontvangen. Die valt € 10.000 hoger uit dan het reeds beschikbare budget van € 35.000.

Onderzoek speelruimteplan
Het huidige speeltuinenbeleid Druten stamt uit 1998 en is daarmee niet meer van deze tijd. Een nieuw speelbeleid heeft als doel te komen tot een actueel, praktisch en transparant toetsingskader. Een gespecialiseerd extern bureau vragen we om het onderzoek uit te voeren om te komen tot een nieuw speeltuinenbeleid. Dit doen we samen met de gemeente Wijchen zodat harmonisatie waar mogelijk plaats kan vinden. De raad wordt gevraagd om in 2023 € 20.686 beschikbaar te stellen om het onderzoek ten behoeve van het speelruimtebeleid 2023-2032 te laten plaatsvinden door een extern bureau.

Actualisatie Groenbeleidsplan
Ons groenbeleidsplan stamt uit 2004. Er komen veel vragen op ons af over onderdelen waarvoor geen actueel beleid is, bijvoorbeeld bomen en zonnepanelen, aanplant van 1000 bomen of de invloed van groen op leefbaarheid en klimaatadaptatie. Die moeten nu ieder apart worden behandeld en de reacties zijn slechter onderbouwd.
Ook gemeente Wijchen moet het groenbeleid actualiseren. In het kader van harmonisatie en kostenbesparing doen we dat voor beide gemeenten gezamenlijk.
Voor de noodzakelijke externe ondersteuning is nog geen concreet bedrag bekend. Dat wordt tijdig bij het opstellen van begroting 2024 bepaald.

Nader voorlopig macrobudget 2023 Wet BUIG (Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan Gemeenten)
Per 1 januari 2023 is het wettelijk minimumloon (WML) met 10,15% verhoogd. De hoogte van bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies zal hierdoor stijgen. In het voorlopige macrobudget 2023 is de WML-verhoging nog niet meegenomen. Deze loopt, zoals gebruikelijk, mee in de loon- en prijsontwikkeling. Bij de vaststelling van het definitieve budget 2023 in september 2023 zal de WML-verhoging in het macrobudget verwerkt worden. Wel heeft het ministerie van SZW de indicatieve budgettaire gevolgen van de WML-verhoging in kaart gebracht. Voor Druten is de inschatting dat het BUIG budget over 2023 wordt bijgesteld tot € 4.068.000. Ten opzichte van de raming in onze begroting 2023 betekent dit een verhoging van ca. € 240.000, waarvan € 120.000 bestemd is voor de loonkostensubsidies. Het bedrag voor de loonkostensubsidies betalen we door aan de uitvoerder hiervan, het Werkbedrijf Regio Rijk van Nijmegen (WBRN). Het restant ter hoogte van € 120.000 voegen we toe aan het budget voor de uitkeringen ter dekking van de verhoging van het WML. In deze perspectiefnota worden de mutaties budgettair neutraal verwerkt.

Asiel en migratie
Het domein asiel en migratie is in volle ontwikkeling. Vanuit het Rijk wordt een grotere toestroom aan asielvluchtelingen verwacht. Daarnaast is er recentelijk een overeenkomst tussen de gemeenten Druten en Wijchen gesloten met betrekking tot de opvang van vluchtelingen. Met de komst van deze twee ontwikkelingen, verwachten we in de loop van dit jaar extra kosten op dit domein. De berekening hiervan vraagt echter nog nadere uitwerking en professionalisering. Hier komen we bij de begrotingsbehandeling op terug.

Oekraïne
Beleid
In 2022 hebben we een opvang gerealiseerd met 140 plaatsen op een cruiseschip in de haven. Door het gebruik van personeel van het schip (crew, beveiliger en locatieleider) zorgen we voor goede sturing en een veilige omgeving voor de ontheemden. Door gebrek aan perspectief op het einde van de oorlog en al opgelopen trauma's neemt de vraag naar zorg en ondersteuning toe. Dit heeft impact op het gebruik van Wmo en jeugdzorg. Door het inhuren van zorg coördinatoren, via Sterker, worden zorg gerelateerde problemen vroegtijdig geconstateerd en worden de betreffende personen doorverwezen naar de juiste ondersteuning of zorg.

Normvergoeding
Voor de opvang van de Oekraïense vluchtelingen ontvangen we vanuit het Rijk een normvergoeding. Voor 2023 hebben we vanuit het Rijk een voorschot van 4,2 miljoen ontvangen op basis van de normvergoeding, dit voorschot dekt niet de werkelijk voorspelde kosten ad 5,3 miljoen. In afstemming met het Rijk is bevestigd dat we op basis van werkelijke kosten een vergoeding kunnen ontvangen.

Particuliere Opvang Oekraïners
Voor de particuliere opvang van de Oekraïense ontheemden keren wij leefgeld uit, maar daartegenover staat ook een vergoeding voor de uitvoeringskosten. Gebaseerd op een extrapolerende berekening verwachten wij € 64.000 aan uitvoeringskosten te ontvangen. Dit is in lijn met de verwachting van deze kosten.

Sociale regelingen
Voor de sociale regelingen krijgen zoals leerlingenvervoer, ontvangen wij vanuit het Rijk een decentralisatie-uitkering. Tot op heden zijn de totale kosten € 3.000 voor het leerlingenvervoer en wij verwachten in totaal € 9.000 aan kosten voor het leerlingenvervoer.

Onderwerp: Exploitatie opvang	
Exploitatiekosten tm april	-1.649
Nog te verwachten kosten tm december	-3.654
Leefgeld GOO	-11
Nog te verwachten uitgave leefgeld GOO	-33
Totale verwachte exploitatiekosten	-5.347
Bijdrage Rijk GOO (voorschot)	4.241
Verwachte saldo Normvergoeding	**-1.106**
Nog aan te vragen normvergoeding	1.106
Onderwerp: POO	
Leefgeld tm april	-41
Nog te verwachten leefgeld tm december	*-120*
Uitvoeringskosten tm april	-16
Nog te verwachten uitvoeringskosten tm december	*-48*
Verwachte saldo POO	**-225**
Nog aan te vragen vergoeding POO	*225*
Onderwerp: Sociale Regeling Oekraïners	
Leerlingenvervoer tm april	-3
Te verwachten kosten leerlingenvervoer tm december	*-6*
Verwachte kosten sociale regelingen	*36*
Ontvangen vergoeding sociale regelingen	45
Verwachte saldo Sociale Regelingen Oekraïne	0

Crisisnoodopvang Asiel

Druten richt een crisisnoodopvang locatie in namens de gemeente Druten en Wijchen voor 100 asielzoekers vanaf november. Deze opvang zal open blijven totdat Wijchen het AZC heeft geopend. De vluchtelingen uit de crisisnoodopvang van Druten stromen dan in, in het AZC van Wijchen. Zodra alle vluchtelingen uit de crisisnoodopvang van Druten zijn opgevangen in Wijchen sluit de crisisnoodopvang locatie. Op het moment onderzoeken we waar de crisisnoodopvang locatie kan worden gerealiseerd. Dit vraagt personele inzet van strategie, programmamanagement, beleid, financiën, vergunningverleners, projectleiding, communicatie en backoffice. Dit doen we in nauwe samenwerking met het COA. De locatie moet in november 2023 operationeel zijn en sluit als het AZC in Wijchen gereed is. De financiële en personele uitwerking volgt in de volgende rapportages.

Overname 25 Statushouden van Wijchen

We nemen 25 (5 per jaar) statushouders van Wijchen over, zodat Wijchen zich kan richten op de ontwikkeling van het AZC. We hebben ook aangegeven dat we binnen de opvang van de 25 statushouders ook alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV's) op willen vangen. Voor de AMV's onderzoeken we of we een geschikte locatie hebben. Dit doen we in samenwerking met Nidos. Een verdere financiële en personele uitwerking volgt in de volgende rapportages.

Flex-wijken voor statushouders en sociale huur

Om de druk op sociale huur te verlichten, zijn we aan het kijken of we een flex-wijk kunnen inrichten. Deze locatie is dan bedoeld voor sociale huurders en dit doen we in nauw overleg met de woningcorporatie. Een verdere financiële en personele uitwerking volgt in de volgende rapportages.

Arbeidsmigranten
Er is een wet aangenomen waardoor arbeidsmigranten recht hebben op fatsoenlijk onderdak. In de praktijk verblijven arbeidsmigranten vaak op plaatsen waar ze met te veel personen in een te kleine ruimte verblijven. Hoewel de gemeente niet voor huisvesting zorgt, kan de gemeente het in beleid wel mogelijk maken dat werkgevers en projectontwikkelaars voorzieningen creëren die voldoen aan de wettelijke eisen. We stellen eerst een beleid vast, zodat er handhaving kan plaatsvinden conform beleid. Een verdere financiële en personele uitwerking volgt in de volgende rapportage.

Programma 7 Gezondheid en Milieu

Uitkering GR MARN
Volgens de voorlopige jaarrekening 2022 GR MARN is het exploitatieoverschot dit jaar € 45.309. Dit is € 19.323 hoger dan het begrote bedrag van € 25.986. Dit incidentele voordeel voegen we toe aan de eenmalige middelen 2023. Voor de begroting 2024 en verder houden we vooralsnog de huidige begroting aan, deze houdt geen rekening met eventuele dividenduitkeringen.

DAR
In de dienstverleningsovereenkomst (DVO met de DAR is € 45.500 opgenomen voor de zomerinzameling. Op 28 februari 2023 heeft uw raad besloten om dit jaar niet te werken met een extra zomerinzameling. Daarnaast is in de DVO abusievelijk een te hoog bedrag opgenomen voor de het beheer van de milieustraat. Hierdoor is een bedrag van € 58.000 onterecht opgenomen in de DVO. In de begroting 2023 is rekening gehouden met een onttrekking uit de egalisatie voorziening afvalstoffenheffing van bijna € 20.000. Door de bovengenoemde mutaties, corrigeren we dit zodat we nu een dotatie van € 83.500 in de voorziening Vuilafvoer en verwerking begroten.

Programma 8 Wonen en Bouwen

Meeropbrengst bijdragen bovenwijkse voorzieningen
We verhalen plankosten op ontwikkelaars en particulieren en brengen hen ook een bijdrage bovenwijkse voorzieningen in rekening voor het aanpassen van bestemmingsplannen. We hebben in 2023 al meer ontvangen dan begroot. We verwachten een totale meeropbrengst van € 170.000. Conform bestaand beleid storten we hiervan 50% (€ 85.000) in de reserve stadsuitleg.

Programma overstijgend

Meerkosten energie

<u>Openbare verlichting</u>
In de najaarsnota 2022 meldden we dat we via deze perspectiefnota het structurele effect van de stijging van de energiekosten op de openbare verlichting zouden opnemen. In onze huidige begroting hebben we voor het jaar 2023 ruim € 95.000 opgenomen voor de kosten van elektriciteit. Dit is nu al overschreden. We verwachten dat deze kosten in 2023 gaan oplopen tot een totaal van circa € 300.000, derhalve een uitzetting van € 205.000.

<u>Exploitatie markt</u>
De kosten voor elektriciteit en aardgas zijn toegenomen. In het eerste kwartaal is er al € 11.000 in rekening gebracht, waarbij de verwachting is dat er richting het eind van het jaar nog € 19.000 in rekening gebracht gaat worden.
We ramen nu aan energiekosten in 2023 een bedrag van € 30.000, waardoor nu een bijstelling nodig is van € 24.000 t.o.v. het begrote bedrag.

Mechanische riolering
De verwachting is dat de uitzetting van energielasten op de post mechanische riolering € 67.000 bedraagt. We stellen voor om deze extra lasten in 2023 te dekken uit de voorziening Egalisatie Riolering. Voor het begrotingsjaar 2024 en verder verdisconteren we de hogere energielasten in de riooltarieven.

Meerkosten Energie Openbare Zwembaden
In 2022 en 2023 wordt (op aanvraag) een specifieke uitkering verstrekt aan gemeenten voor een gedeeltelijke vergoeding van de meerkosten voor energie (elektriciteit, gas en stadsverwarming) die een openbaar zwembad in 2022 heeft gehad en over het jaar 2023 zal hebben als gevolg van de algehele prijsstijgingen op de energiemarkt. Met deze rijksregeling wordt de gemeente Druten enigszins gecompenseerd in de hoge energierekening.

Sporthal
Ook op de exploitatie van de Sporthal Druten zien we een stijging van energielasten over de eerste maanden van het lopende jaar en zijn genoodzaakt het geraamde budget in 2023 te verhogen met € 50.000.

Samenvattend laten de energiekosten in 2023 een behoorlijke toename zien op de genoemde onderdelen en stellen wij voor om de thans aanwezige stelpost voor energie in 2023 bij te stellen van € 100.000 naar € 379.000, en de meerkosten van € 279.000 ten laste te brengen van de eenmalige middelen.
We gaan er nu vooralsnog van uit dat de energiemarkt in 2024 weer enigszins tot rust komt, waarbij we inschatten dat de thans opgenomen stelpost voor het begrotingsjaar 2024 ter hoogte van € 100.000 en verder afdoende is. Eventuele nieuwe ontwikkelingen op de energiemarkt nemen we mee bij de opmaak van de begroting 2024.

2.1.2 Nieuw beleid (incidenteel)

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Leader Rijk van Nijmegen Maas en Waal
LEADER is een Europees subsidieprogramma voor de leefbaarheid van het ommeland en dit programma maakt onderdeel uit van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid. Binnen deze subsidieregeling worden inwonerinitiatieven gesubsidieerd die o.a. bijdragen aan de sociaal economische ontwikkeling in kleine dorpen en kernen. Om een LEADER gebied te kunnen worden, moeten we in opdracht van de provincie Gelderland een Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) schrijven en indienen vóór 30 juni 2023. Een belangrijke voorwaarde is dat de LOS bottom-up wordt opgesteld met inbreng van inwoners, (belangen)organisaties, overheid en ondernemers. WDW is penvoerder namens regio gemeenten in opdracht van Provincie. Voor het opstellen van de LOS in 2023 wordt aan Druten een eenmalig bedrag gevraagd van € 3.500. Deze incidentele kosten ad € 3.500 worden gedekt uit subsidieverwerving van de WDW.

Grondaankoop Molen
De molen De Drie Waaien is een rijksmonument en in eigendom van de gemeente. De molen staat echter op andermans grond dat met hekwerk en schuifpoorten is afgesloten. De huidige grondeigenaar verleent de gemeente overpad om vanaf de molen tot de openbare weg te komen. De grondeigenaar heeft jarenlang gemeentegrond in gebruik gehad als parkeerplaats voor diens bedrijf en de bedrijfswoning. Voor de grondeigenaar en de gemeente is dit geen ideale situatie. Daarom willen we dit via een grondruil aanpassen. De ruil is niet geheel gelijk, de gemeente ontvangt een groter deel. We vergoeden dit verschil. We vergoeden ook een aantal noodzakelijk aanpassingen die de eigenaar moet doen om zijn eigendom te kunnen blijven bereiken. In totaal ramen we de incidentele kosten voor de aankoop van de grond op € 33.450 voor 2023.
Voor de aanleg van diverse voorzieningen vragen we om een krediet van € 55.500. Dit betreft de herinrichting van het voorterrein, het aanbrengen van hekwerken en andere kleine aanpassingen. Gezien de diversiteit van de werkzaamheden stellen wij voor om een afschrijvingstermijn te hanteren van 20 jaar. De kapitaallasten ad. € 3.191 vanaf 2024 verwerken we in de perspectiefnota 2023.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Beleidsplan openbare verlichting
Het huidige beleidsplan openbare verlichting is niet meer actueel. Inmiddels zijn de technieken in de openbare verlichting veel veranderd. Het huidige areaal bestaat voor een groot deel uit conventionele lampen, die niet meer wordt geproduceerd. Ook zijn de inzichten omtrent de toepassing van openbare verlichting gewijzigd. De vuistregel verlichten tenzij, is verschoven naar niet verlichten tenzij. Al deze aspecten vragen om een herijking van het beleidsplan. Om dit beleidsplan op te stellen huren wij expertise in. We ramen hier in 2023 een bedrag van € 15.000 voor, dit dekken wij uit de reserve vervanging straatverlichting.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Noodunits SCP
De raad heeft eerder € 400.000 beschikbaar gesteld als bijdrage voor de herbouw van het clubgebouw. Het college stelt nu voor om € 16.000 beschikbaar te stellen ter compensatie van de kosten die SCP heeft gemaakt voor de plaatsing van de huidige noodunits die nu als clubgebouw functioneren. We stellen voor dit bedrag ten laste te brengen van de eenmalige middelen 2023.

Winterfonds provincie Gelderland
De gemeente Druten ontving in 2023 vanuit de provincie gelden voor het Winterfonds Gelderland, met als doel maatschappelijke organisaties en ondernemers bij te staan in de hoge energielasten als gevolg van de hoge prijsstijgingen voor energie. De gemeente Druten ontving € 91.538, dat volgens de verdeelsleutel 60-40% verdeeld werd in een deel van € 54.923 voor maatschappelijke organisaties en € 36.615 voor ondernemers. We verwerken deze provinciale subsidie budgetneutraal in de begroting 2023.

Beheerplan voor exoten
We hebben € 10.000 subsidie ontvangen van de provincie voor het opstellen van een beheerplan voor het bestrijden van invasieve exoten. In onze gemeente komen diverse invasieve exoten voor zoals de Japanse Duizendknoop en Reuzenberenklauw. De subsidie zetten we in om een onderzoeksbureau het beheerplan te laten opstellen. Met dit beheerplan maken vervolgens aanspraak op subsidie om een deel van de uitvoeringskosten van gebiedsgerichte bestrijding te dekken. We verwerken dit budgetneutraal in deze perspectiefnota.

Inventarisatie roekenoverlast
Op verschillende locaties ervaren inwoners overlast van roeken, familie van de kraai. De basis voor eventueel aanpak is een inventarisatie. Het beste moment om deze inventariseren is van februari tot en met april. In deze periode zit er nog geen blad aan de bomen en beginnen roeken wel met het bouwen van nesten. De kosten van deze inventarisatie ter hoogte van € 7.500 brengen we ten laste van de eenmalige middelen 2023.

Kappen bomen Schutlakenstraat
In verband met ouderdom, droogte en graafschades hebben we in het kader van veiligheid bomen gekapt ter hoogte van de Schutlakenstraat op de hoek met Scharenburg. De werkzaamheden zijn inmiddels zo goed als afgerond waarbij we de kosten van € 20.000 ten laste brengen van de eenmalige middelen 2023.

Actualisatie monumentenbeleid en de monumentenlijst
De gemeenteraad heeft geconstateerd dat er op dit moment geen budget beschikbaar is met betrekking tot het thema monumentenzorg. Zowel voor het verkrijgen van inzicht als voor het beschikbaar stellen van gelden/subsidies voor particuliere bewoners van monumenten. De raad heeft via een motie in de vergadering van 16 maart 2023 het college opgeroepen om het monumentenbeleid -en de monumentenlijst te actualiseren en aan te geven wat het benodigde budget is om monumenten-eigenaren te helpen hun woning 'monumentwaardig' te houden. Voor de actualisatie en uitvoering van het monumentenbeleid is een budget nodig van € 95.000. Wij stellen voor dit bedrag ten laste te brengen van de eenmalige middelen 2023.

Programma 6 Sociaal Domein

Eenmalige subsidie Tjillhonk Deest
Stichting het Tjillhonk te Deest biedt vanuit haar functie en rol als Jeugdhonk activiteiten aan de jeugd in Deest, zoals opgenomen binnen haar begrotingsplan. Het ingediende subsidieverzoek sluit aan bij het coalitieakkoord en het collegeprogramma. Daarom stellen wij u voor om eenmalig € 9.600 beschikbaar te stellen aan de Stichting en dit te dekken uit de reserve Sociaal Domein. Als onderdeel van te ontwikkelen beleid, waarbij de dorpshuizen en wijkcentra mogelijk meer betrokken worden bij activiteiten in het kader van jeugdhulp, wordt de subsidie mogelijk structureel.

2.2 Actualisatie reserves en voorzieningen 2023

De voorgestelde mutaties voor het begrotingsjaar 2023 treft u hieronder aan.

Reserves/voorzieningen
Naar aanleiding van deze Perspectiefnota wordt voorgesteld om de navolgende mutaties te plegen op de reserves en voorzieningen in 2023:

- Algemene reserve: De claim betreffende de restantbudgetten van € 1.987.554 toevoegen aan de algemene reserve.
- Voorziening egalisatie vuilafvoer en verwerking: De resterende boekwaarde ad € 60.585 op kredieten milieustraat onttrekken uit deze voorziening.
- Kosten van onderhoud van de Deestersteeg ad € 170.000 dekken uit de reserve Onderhoud wegen.
- Voorziening egalisatie vuilafvoer en verwerking: Een bedrag van € 103.500 doteren aan deze voorziening, door geen extra zomerinzameling en correctie DVO beheer milieustraat.
- Reserve Stadsuitleg: In 2023 een bedrag van € 85.000, zijnde 50% van de te ontvangen bijdragen exploitaitieovereenkomsten toevoegen aan deze reserve.
- Reserve vervanging Straatverlichting: De kosten ad € 15.000 voor het opstellen van een nieuw beleidsplan dekken uit deze reserve.
- De hogere energielasten ad € 67.000 op de post mechanische riolering dekken uit de voorziening Egalisatie riolering
- De eenmalige subsidie van € 9.600 aan Stichting het Tjillhonk te Deest dekken uit de reserve Sociaal Domein.

Bovenstaande (financiële) gevolgen voor het begrotingsjaar 2023 worden als beslispunt betrokken bij deze perspectiefnota.

Mutaties reserves/voorzieningen

pag. nr.	*(bedragen in €)* Wijzigingen t.l.v. reserves en voorzieningen 2023	Mutaties	Reserve/voorziening
8	Totaalbedrag (restant)budgetten storten in Algemene reserve	1.987.554	Algemene reserve
8	Afboeking kredieten Milieustraat	-60.585	Voorziening egalisatie vuilafvoer en verwerking
16	Onderhoud wegen	-170.000	Reserve Onderhoud wegen
20	DVO DAR	103.500	Voorziening egalisatie vuilafvoer en verwerking
20	Bijdrage Bovenwijkse voorzieningen	85.000	Reserve Stadsuitleg
22	Beleidsplan Openbare verlichting	-15.000	Reserve vervanging Straatverlichting
21	Hogere energielasten Mechanische riolering	-67.000	Voorziening Egalisatie Riolering
23	Subsidie Tjillhonk Deest	-9.600	Reserve Sociaal Domein

Hoofdstuk 3. Gemeenschappelijke regelingen

Groene Metropool

Sinds 2021 zet de Groene Metropoolregio (GMR) zich, aan de hand van vijf opgaven, in voor een goede inpassing en balans van wonen, werken en mobiliteit in onze regio. In 2022 hebben de deelnemende gemeenten meer bijgedragen dan dat de GMR heeft uitgegeven. We ontvangen in 2023 een bedrag van € 7.500 terug conform afspraak en voegen dit toe aan de eenmalige middelen.

Onderstaande tabel toont het meerjarig perspectief op onze bijdrage.

	2023	2024	2025	2026	2027
Opgenomen in huidige begroting	166.265	171.055	174.733	157.307	159.449
Begroting GMR plus indexering	**166.265**	**186.330**	**192.134**	**180.948**	**186.567**
Restitutie 2022	7.500				
Opnemen in Perspectiefnota 2023		-15.275	-17.401	-23.641	-27.118
Dekking Klimaatbeleid (CDOKE)		11.000	11.000		
Saldo Perspectiefnota	**7.500**	**-4.275**	**-6.401**	**-23.641**	**-27.118**

Begrotingswijziging GGD Gelderland Zuid 2023 en ontwerpbegroting 2024

De ontvangen gewijzigde begroting 2023 en concept begroting 2024-2027 van de GGD leidt tot een uitzetting voor 2023 van € 79.377. Voor 2024 en verder bedraagt de kostenuitzetting € 143.080.

DRAN gewijzigde begroting 2023 en begroting 2024-2027

Op basis van de ontvangen gewijzigde begroting 2023 en concept begroting 2024-2027 worden, vooruitlopend op de in te dienen zienswijze, de financiële consequenties hiervan gemeld. Per saldo verwachten we in 2023 een beperkte negatieve bijstelling en voor de overige jaren positieve bijstellingen. Ten opzichte van onze begroting melden we voor 2023 een nadeel van € 4.004 en voor de jaren 2024-2026 voordelen van resp. € 1.686, € 29.241 en € 10.264.

MGR Module Werkbedrijf Ontwerpbegroting 2024-2027 en bijstelling begroting 2023 (excl IRVN)

Recent ontvingen we de ontwerpbegroting 2024 en de bijstelling 2023 van de MGR Regio Rijk van Nijmegen. Vooruitlopend op de definitieve besluitvorming in juli door het Algemeen Bestuur van de MGR en de in te dienen zienswijze verwerken we de wijzigingen in deze perspectiefnota.
Over 2023 valt de bijdrage aan de MGR € 213.000 hoger uit dan geraamd. Via de BUIG uitkering van het Rijk is hiervan € 120.000 afgedekt voor de verhoging loonkostensubsidies. Voor 2023 resteert dan een nadeel van € 93.000.De bedragen voor de MGR begroting 2024-2027 verwerken we in onze gemeentebegroting. Dit levert ten opzichte van de huidige meerjarenramingen nadelen op van € 254.000 in 2024, € 302.000 in 2025 en € 271.000 in 2026. Bij de komende septembercirculaire 2023 zullen gemeenten (gedeeltelijk) gecompenseerd worden voor de toename van loon- en prijsontwikkelingen en verhoging van het minimumloon via een verhoging van de Rijksbijdrage voor de SW. Hierdoor is de verwachting dat een substantieel deel van het nadeel teniet zal worden gedaan. We houden hier rekening mee bij de verwerking van de komende septembercirculaire.

Herziene begroting 2023 en begroting 2024 IRVN
Op basis van de herziene begroting 2023 en de (meerjaren)begroting 2024-2027 van de IRvN, welke tegelijk met de jaarrekening 2022 van de IRvN in de gemeenteraad van juni 2023 zal worden behandeld, dient de raming van het Drutense aandeel daarin vanaf 2023 structureel te worden verhoogd. Deze verhogingen houden o.a. verband met de reeds in de kaderbrief 2024 aangekondigde, maar toen nog niet financieel vertaalde, kostenstijgingen.
Geadviseerd wordt om het aandeel van Druten daarin, zijnde 35,2%, via de hogere bijdrage aan de WDW op te nemen in de concept Perspectiefnota 2023 van Druten. Dit komt voor Druten neer op de navolgende budgetuitzettingen:
2023: € 61.000
2024: € 92.000
2025: € 99.000
2026: € 106.000
2027: € 113.000

Bijdrage Veiligheidsregio Gelderland Zuid (VRGZ)
Eind april is de herziene begroting 2023 en de begroting 2024 van de VRGZ ontvangen. Deze zal worden behandeld in de raad van juni 2023. Op basis daarvan dient de raming vanaf 2023 structureel te worden verhoogd. Dit op grond van bijgestelde loon-/prijsontwikkelingen, formatie-uitbreiding, verhoging vrijwilligers vergoedingen en vanaf 2025 extra kapitaallasten voor vervanging brandweerkazernes. Voor de gemeente Druten komt dit neer op de navolgende budgetuitzettingen:
2023: € 86.000
2024: € 123.000
2025: € 128.000
2026: € 133.000
2027: € 138.000

ODRN
De ODRN verwacht dat de kosten de aankomende jaren gaan toenemen, met een piek in 2024. De redenen van deze stijging zijn indexering, de invoering van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouw en aanvullende projecten. Deze bedragen worden nog besproken met de partners en er is nog geen akkoord gegeven. De bedragen die per 04-2023 door de ODRN afgegeven zijn een schatting en zullen in september worden bijgewerkt.

	2023	2024	2025	2026	2027
Huidige begroting Druten	€ 573.000	€ 573.000	€ 573.000	€ 573.000	€ 573.000
Begroting ODRN en index	€ 630.000	€ 671.000	€ 653.775	€ 667.789	€ 681.803
Verhoging PPN23	**€ 57.000**	**€ 98.000**	**€ 80.775**	**€ 94.789**	**€ 108.803**

Begrotingswijziging 2023 WDW/ Conceptbegroting WDW 2024
Eind 2022 heeft het bestuur van de WDW, na een zorgvuldig doorlopen proces met de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten, het Integraal plan vastgesteld. Met het Integraal plan is een injectie gedaan in de begroting van de WDW, waarmee de capaciteit in balans is gebracht met de bestaande workload van dat moment. De ontwerpbegroting 2024 borduurt hier op voort. Ondertussen staat de tijd niet stil en komen er nieuwe ontwikkelingen op ons pad en worden onderwerpen verder uitgewerkt die in het Integraal plan zijn benoemd. Zo komen er onder andere evaluaties op taken waarvoor incidentele gelden beschikbaar zijn gesteld. Hier komen we bij de Begroting 2024 van de beide gemeenten op terug.
De ontwerpbegroting 2024 van de WDW laat een uitzetting zien van bijna € 4 miljoen vanwege de gevolgen van de CAO en indexatie van overige budgetten. In deze uitzetting is geen nieuw beleid opgenomen. De bijdrage voor de gemeente Druten voor het jaar 2024 valt afgerond € 1.300.000 hoger uit dan is voorzien in de gemeentelijke begroting

voor de jaarschijf 2024.Voor een nadere specificatie verwijzen wij u naar de begroting 2024 van de WDW.
In de uitputting van de budgetten in 2023 zien we op dit moment geen aanleiding om de begroting aan te passen. Het bedrijfsvoeringsbudget actualiseren we voor de zomervakantie nogmaals om tijdig te kunnen bijsturen. Op het vlak van ICT lopen momenteel discussies over prijsindexatie van bestaande contracten. Dit werken we richting de tweede rapportage in het najaar verder uit. Vooral vanwege de nieuwe CAO voor gemeenten moeten we de begroting bijstellen over 2023. Op 5 april is de nieuwe CAO Gemeenten definitief vastgesteld en van toepassing verklaard vanaf 2 januari 2023. Allereerst is er een stijging van € 240 doorgevoerd en vervolgens een stijging van 2% op de lonen. Gemiddeld komt dit uit op een stijging van bijna 9%, waar we in de begroting rekening hadden gehouden met 2,3%.
Voor Druten betekent dit in 2023 een verhoging van de bijdrage aan de WDW ter hoogte van € 1.089.647, hierin wordt voor € 305.409 in dekking voorzien. Per saldo € 784.238 resteert als uitzetting.

Munitax
In 2022 heeft Munitax extra personeel moeten inzetten om het toenemende aantal bezwaarschriften te kunnen behandelen. Aan het einde van het jaar was een derde van de bezwaarschriften nog niet afgewikkeld. In 2023 is het aantal bezwaarschriften meer dan verdubbeld ten opzichte van vorig jaar. Dat leidt tot een capaciteitsvraagstuk binnen Munitax. Het in behandeling nemen van dit grote aantal bezwaren leidt onvermijdelijk tot extra kosten. Het is namelijk een wettelijk plicht om binnen het kalenderjaar alle bezwaren afgewikkeld te hebben. Voor Druten betekent dit naar verwachting in 2023 € 343.000 (afgerond) voor extra inhuur, maar ook voor de gevolgen van de CAO ontwikkeling, hogere ICT kosten en proceskostenvergoedingen. Voor 2024 nemen we hiervoor incidenteel € 310.000 afgerond op. Overigens is deze trend landelijk zichtbaar en werkt het ministerie aan een structurele oplossing.
De wethouders financiën hebben als bestuurlijk opdrachtgever verzocht om een benchmark op zowel financiën als kwaliteit. Dit wordt door Munitax bij een extern bureau weggezet en in de loop van dit jaar uitgevoerd.

In de oplossingensfeer t.a.v. de no-cure-no-pay bureaus wordt verder gedacht aan:

Zelfbezwaarmaken.nl
Het gebruik van dit platform draagt bij aan een vermindering van bezwaarschriften via no cure no pay-bureaus. Het platform biedt inwoners de mogelijkheid om heel eenvoudig bezwaar te maken. Geen ingewikkelde procedures, moeilijke vragen, DigiD of andere belemmeringen om laagdrempelig bezwaar in te dienen. Met één formulier waarop alle informatie kan worden ingevuld. Dit formulier voldoet aan alle eisen.

Gemakkelijker bezwaar maken
In 2023 maakt de inwoner op de nieuwe website op een eenvoudige manier bezwaar. De website
biedt hiertoe een duidelijke instructie. Deze oplossing zit nog wel achter DigiD, wat een extra drempel is in vergelijking met het bezwaar maken via een no cure no pay-bureau. Munitax bekijkt hoe het maken van een bezwaarschrift nog makkelijker gemaakt kan worden. Verder onderzoekt Munitax de mogelijkheid van een ‘QR-code’ op het aanslagbiljet die direct verwijst naar de juiste plek om zelf bezwaar te maken. Ook kan een app voor het eenvoudig meesturen van foto’s van de woning bij het bezwaar een bijdrage leveren. Een inpandige opname van een taxateur is dan niet nodig.

Robotisering
Een mogelijkheid om de werklast aan de achterkant te verlagen is robotisering. Een robot die helpt bij het inboeken van bezwaarschriften is software die zelfstandig bezwaarschriften kan beoordelen en inboeken. De robot haalt zelf de ‘grieven’ uit een bezwaarschrift zodat er geen of weinig handwerk nodig is in het inboekproces.

Hoofdstuk 4. Financiële effecten incidenteel en structureel

Op deze en volgende pagina's treft u de tabel "Eenmalige bijstellingen 2023" en "Structurele effecten/ doorwerkingen" aan, waarin tevens het exploitatiesaldo 2023 wordt gepresenteerd.

Tabel incidentele bijstellingen 2023

	(bedragen in €)	Incidentele dekkingsmiddelen
pag.	**Beginstand saldo eenmalige middelen**	0
nr.	(na bestedingsplan en amendementen begroting 2023)	-10.000
	Incidentele voor/nadelen Perspectiefnota 2023 (- is nadeel)	
	Effecten uit eerdere Raadsbesluiten	
7/8	Totaalbedrag overheveling restantbudgetten storten in Algemene reserve	-1.987.554
7	Resultaat rekening 2022 (concept)	3.317.651
8	Cultuurhistorische waarden	-20.000
8	Afboeking kredieten allocatie milieustraat	-60.585
8	Dekking voorziening egalisatie vuilafvoer en verwerking	60.585
9	Strategisch kompas	-40.295
	Bestaand beleid	
	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
16	Afscheid burgemeester Druten	-7.000
	Programma 2 Verkeer en vervoer	
16	Vervangen bladkorven	-13.000
16	Onderhoud wegen	-170.000
16	Dekking reserve wegen	170.000
17	Bijdrage aan projectvoorbereiding (2e fase)	-350.000
17	Subsidie HOV knoop	350.000
	Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	
17	Beleidsplan natuur en biodiversiteit	-10.000
17	Onderzoek speelruimteplan	-20.686
	Programma 6 Sociaal Domein	
18	Voorlopig macrobudget 2023 Wet BUIG	240.000
18	Loonkostensubsidies	-120.000
18	Ophoging budget uitkeringen ivm verhoging minimumloon	-120.000
18	Kosten opvang Oekraïnse vluchtelingen	-5.572.000
18	Rijksvergoeding opvang Oekraïners	5.572.000
	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	
20	Uitkering GR MARN	19.323
20	Dienstverleningsovereenkomst DAR	103.500
20	Dotatie voorziening afvalstoffenheffing	-103.500
21	Hogere energielasten Mechanische riolering	-67.000
21	Dekking voorziening Egalisatie Riolering	67.000
	Programma 8 Wonen en Bouwen	
20	Meeropbrengst bovenwijkse voorzieningen	170.000
20	Storting reserve Stadsuitleg	-85.000
	Programma overstijgend	
20	Meerkosten energie	-279.000
	Transport subtotaal	**1.034.439**

	Transport subtotaal	**1.034.439**
	Nieuw beleid	
	Programma 0 Bestuur en ondersteuning	
22	LEADER (opstellen LOS)	-3.500
22	Dekking vanuit subsidiewerving WDW	3.500
22	Grondaankoop Molen	-33.450
	Programma 2 Verkeer en vervoer	
22	Beleidsplan openbare verlichting	-15.000
22	Dekking reserve vervanging straatverlchting	15.000
	Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	
22	Noodunits SCP	-16.000
23	Ondersteuning maatschappelijke organisaties en ondernemers	-91.538
23	Winterfonds Gelderland (provincie gelden)	91.538
23	Beheerplan Exoten	-10.000
23	Ontvangst provinciale subsidie	10.000
23	Roekenoverlast	-7.500
23	Kappen bomen	-20.000
23	Actualisatie monumentenbeleid	-95.000
	Programma 6 Sociaal Domein	
23	Subsidie Tjillhonk Deest	-9.500
23	Dekking reserve Sociaal Domein	9.500
	Totaal eenmalige middelen Perspectiefnota 2023	**862.489**

Tabel structurele doorwerkingen

pag. nr.	*(bedragen in €)*	2023	2024	2025	2026	2027
	Structureel saldo na bestemming (na doorrekening fin.uitgangspunten)	196.444	737.970 [1]	999.681	-924.543	-1.503.038
	saldo 2023: € 186.444 (incl.investerings/bestedingsplan en amendementen)					
	Structurele effecten (- is nadeel)					
	Effecten uit eerdere Raadsbesluiten					
8	Brug van Delenshof (kapitaallasten)		-1.633	-1.633	-1.633	-1.633
8	Vrijval budget vervanging brug Van Delenshof	15.000				
8	Rondweg Deest (kapitaallasten)		-750	-750	-750	-750
8	Voorbereidingskrediet 't Klosterhufke (kapitaallasten)		-10.375	-10.375	-10.375	-10.375
8	Beleidsplan Schulden armoede		-122.733	-106.733	-101.733	-101.733
8	Dekking fin.middelen collegeprogramma		50.000	50.000	50.000	
9	Beleidsplan Wmo, jeugd en gezondheid		-739.000			
9	Dekking bestaand budget		605.000			
9	Dekking reserve Sociaal Domein		134.000			
	Bestaand beleid					
	Programma 1 Veiligheid					
9	Inzet straatcoaches	-22.536	-42.500	-42.500	-42.500	-42.500
9	Minderopbrengsten vergunningen	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
9	Abonnement verkeersregelaars	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
	Programma 2 Verkeer en vervoer					
10	Altforstestraat aanvullend krediet		-2.875	-2.875	-2.875	-2.875
	Programma 3 Economie					
17	Toerisme		-28.000			
	Programma 5 Sport, cultuur en recreatie					
10	Agoratheater	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
10	Actief Maas en Waal	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000	
10	Zandreinigen speelondergrond	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500
10	Bestrijding eikenporcessierups	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
10	Restauratie Oude Toren (kapitaallasten)			-10.227	-10.227	-10.227
	Programma 6 Sociaal Domein					
11	Woningaanpassingen	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000	-60.000
11	Ambulante begeleiding Iriszorg	-64.000	-64.000	-64.000	-64.000	-64.000
11	Huishoudelijke hulp (prijs-effect)	-9.000	-25.000	-38.000	-54.000	-70.000
11	Indexatie Wmo en Jeugdbudgetten	-87.320	-87.320	-87.320	-87.320	-87.320
12	Continuering Buurtgezinnen		-49.282	-49.282	-49.282	-49.282
12	Dekking extra middelen jeugdzorg		49.282	49.282	49.282	49.282
12	Jongerencoach (Uitbreiding Sociaal Team)	-59.803	-59.803	-59.803	-59.803	-59.803
12	2023: Dekking Blokhuismiddelen	59.803				
	2024 e.v.: Dekking verlaging maatwerkv./begeleidingskosten jeugd		59.803	59.803	59.803	59.803
12	Schoolmaatschappelijk werker	-59.803	-59.803	-59.803	-59.803	-59.803
12	Dekking NPO middelen 2023 en 2024	59.803	45.042			
12	Jeugdconsulent	-59.803	-59.803	-59.803	-59.803	-59.803
12	Dekking vrijval subsidie inhuur jeugdexpertise	32.611	32.611	32.611	32.611	32.611
12	Dekking extra middelen jeugdzorg	27.192	27.192	27.192	27.192	27.192
	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu					
12	Dierenambulance	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
12	Onderhoud gemalen		-13.000	-13.000	-13.000	-13.000
12	Verdisconteren in riooltarieven		13.000	13.000	13.000	13.000

	(bedragen in €)	2023	2024	2025	2026	2027
	Nieuw beleid					
	Programma 0 Bestuur en ondersteuning					
13	LEADER		-15.448	-15.448	-15.448	-15.448
	Programma 1 Veiligheid					
13	Mobiele Jongeren Ontmoetingsplaatsen (kapitaallasten)		-2.225	-2.225	-2.225	-2.225
13	Dekking fin.middelen collegeprogramma		2.225	2.225	2.225	2.225
	Programma 2 Verkeer en vervoer					
13	Extra legesinkomsten	17.250	17.250	17.250		
13	Formatieuitbreiding ivm extra werkzaamheden aanvragen	-17.250	-17.250	-17.250		
	Programma 6 Sociaal Domein					
14	STORM aanpak 2023-2026	-9.034	-9.034	-9.350	-19.700	
14	Dekking Blokhuismiddelen	9.034	9.034			
	Programma 7 Volksgezondheid en Milieu					
14	Kosten uitvoering klimaat- en energiebeleid	-350.755	-353.937	-357.119		
14	Ontvangst subsidie klimaatgelden	350.755	353.937	357.119		
	Programma 8 Wonen en Bouwen					
14	Bouwvergunningen en Leges	82.629	-210.372	-210.372	-210.372	-210.372
22	Voorzieningen terrein de molen De Drie Waaien (kapitaallasten)		-3.191	-3.191	-3.191	-3.191
	Programma overstijgend					
14	Kosten thema's sporten, bewegen, cultuur en gezondheid	-331.105	-327.671	-327.671	-259.766	
14	Brede SPUK uitkering 2023-2026	331.105	327.671	327.671	259.766	
	Gemeenschappelijke regelingen					
25	Groene Metropool	7.500	-4.275	-6.401	-23.641	-27.118
25	GGD	-79.377	-143.080	-143.080	-143.080	-143.080
25	DRAN	-4.004	1.686	29.241	10.264	
25	MGR (module werkbedrijf)	-213.000	-374.000	-422.000	-391.000	-391.000
25	Dekking verhoging loonkostensubsidies	120.000	120.000	120.000	120.000	120.000
26	MGR (IRVN)	-61.000	-92.000	-99.000	-106.000	-113.000
26	VRGZ	-86.000	-123.000	-128.000	-133.000	-138.000
26	ODRN	-57.000	-98.000	-80.775	-94.789	-108.803
26	WDW (bijstelling begroting 2033 en conceptbegroting 2024)	-1.089.647	-16.719.000	-17.173.000	-17.612.000	-17.770.000
	Reeds in dekking voorzien begroting 2023	305.409	15.423.000	15.815.000	16.164.000	16.450.000
	MUNITAX	-343.000	-310.000			
33	Nadere uitwerking collegeprogramma "Samen duurzaam vooruit"	-445.700	-287.325	-365.275	-542.775	
33	Dekking stelpost (conform begroting 2023)	445.700	287.325	365.275	542.775	
	Totale financiële effecten bestaand beleid	-282.856	-464.947	-489.216	-500.216	-546.216
	Totale financiële effecten nieuw beleid	-1.417.490	-2.547.680	-2.326.376	-2.457.957	-2.350.012
	Saldo	**-1.503.902**	**-2.274.657**	**-1.815.911**	**-3.882.716**	**-4.399.266**
	Financiële effecten meicirculaire 2023	399.000	893.000	1.143.000	1.182.000	2.432.000
	Structureel saldo	**-1.104.902**	**-1.381.657**	**-672.911**	**-2.700.716**	**-1.967.266**
	Saldo eenmalige middelen 2023	**862.489**				
	Saldo exploitatie 2023 t/m 2027	**-242.413**	**-1.381.657**	**-672.911**	**-2.700.716**	**-1.967.266**

Toelichting saldo begroting 2024

[1]Het nu weergegeven structurele saldo in 2024 komt tot stand na doorrekening van de reken-technische uitganspunten van de programmabegroting 2024 en de meerjarenschijven 2025-2027.

Hoofdstuk 5. Provinciaal toezicht

In haar rol van financieel toezichthouder heeft de provincie Gelderland tot taak de financiële positie van de gemeente Druten te toetsen aan de op dit moment geldende wet- en regelgeving. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Ieder jaar besluit de provincie, op grond van artikel 203 van de Gemeentewet, voor 1 januari of de gemeente voor het komende begrotingsjaar onder repressief of preventief toezicht valt.

Er is altijd sprake van repressief toezicht als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- De begroting is structureel en reëel in evenwicht. De structurele baten dekken ieder jaar de structurele lasten en de ramingen zijn realistisch. Als de begroting niet structureel en reëel in evenwicht is, dan moet aannemelijk zijn dat dit evenwicht uiterlijk in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand wordt gebracht.

- De jaarrekening en begroting zijn op tijd ingezonden. De jaarrekening vóór 15 juli van het jaar volgend op het verslagjaar en de begroting vóór 15 november van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar.

De begroting 2024 waarover uw raad in november een besluit neemt wordt gebaseerd op de komende septembercirculaire en geeft dan de meest actuele meerjarenraming weer.

Hoofdstuk 6. Collegeprogramma "Samen duurzaam vooruit"

6.1. Financiële uitwerking collegeprogramma

In de raadsvergadering van 16 maart 2023 is er een volledige financiële vertaling van het collegeprogramma aan uw raad gepresenteerd. Met deze doorrekening van het collegeprogramma "Samen duurzaam vooruit" zijn de financiële consequenties inzichtelijk, en kan de gemeenteraad hiermee gewogen keuzes maken in de inzet van middelen en prioritering van dossiers.

Voor een aantal ambities is eerst onderzoek nodig en pas de uitkomst daarvan bepaalt de haalbaarheid van de ambities. Een indicatie van de nodige middelen voor de uitvoering van deze ambities, is al wel in de uitwerking opgenomen.
Wel zijn er grote onzekerheden met betrekking tot landelijke ontwikkelingen en de financiële consequenties die deze voor de gemeentelijke begroting hebben.
Daarom vraagt het college u om ieder jaar bij de perspectiefnota een integrale afweging te maken.

Met de invulling en financiële verwerking van het collegeprogramma "Samen duurzaam vooruit" wordt een groot beslag gelegd op de stelpost van € 600.000 die in de begroting 2023 structureel is opgenomen voor noodzakelijke investeringen zoals het integraal beheerplan openbare ruimte (IBOR) en wensen uit het collegeprogramma.

In onderstaand overzicht treft u de financiële verwerking aan van het collegeprogramma:

Collegeprogramma Samen duurzaam vooruit				
	2.023	**2.024**	**2.025**	**2.026**
Benodigde fin.middelen collegeprogramma	2.009.350	1.486.425	1.698.938	1.746.489
Beschikbaar gesteld via bestedingsplan begroting 2023	1.563.650	1.199.100	1.333.663	1.203.714
Resteert benodigd	**445.700**	**287.325**	**365.275**	**542.775**
Aanwezige dekking begroting 2023				
Stelpost noodzakelijke investeringen	600.000	600.000	600.000	600.000
(IBOR en restant items collegeprogramma)				
Resteert stelpost	**154.300**	**312.675**	**234.725**	**57.225**

De financiële uitwerking van het collegeprogramma en de planning is in de raad van 16 maart jl., aan uw raad gepresenteerd. Voor een nadere specificatie verwijzen wij u graag naar de betreffende stukken (Zaaknummer: Z/23/105259) van genoemde raadsvergadering.

6.2. Voortgangsrapportage prioriteiten

De hoofdlijnen van beleid 2022-2026 zijn vastgelegd in het collegeprogramma "Samen duurzaam vooruit". Deze is herschikt naar de bestaande programma indeling zoals deze door de raad is vastgesteld. In deze rapportage wordt u per programmahoofdstuk geïnformeerd over de stand van zaken omtrent speerpunten uit bovenstaand genoemd collegeprogramma.

0 Bestuur en ondersteuning

Speerpunten

Coalitie akkoord

Wat gaan we doen	In 2023 doen we

0-1 Vragen inwoners

We reageren binnen twee werkdagen op vragen van inwoners.	Via de Agenda Dienstverlening Dichtbij werken we aan onze WDW Dienstverleningsprincipes en vaardigheden.

0-2 Kwaliteit dienstverlening

Iedere twee jaar vragen we inwoners naar hun mening over de kwaliteit van onze dienstverlening, zodat deze blijft aansluiten bij wat inwoners verwachten.	De Inwoners en Ondernemerspeiling is in 2022 uitgevoerd en wordt in 2024 opnieuw uitgevoerd. Daarnaast werken we in de Agenda Dienstverlening Dichtbij aan een nieuwe opzet in het structureel monitoren van onze klantsignalen.

0-3 Vertrouwensrelatie

We blijven werken aan een goede vertrouwensrelatie tussen inwoners en de gemeente. Afspraak is afspraak is ons uitgangspunt.	Via de Agenda Dienstverlening Dichtbij werken we aan onze WDW Dienstverleningsprincipes en vaardigheden.

0-4 Kernenwethouder

Elke wethouder wordt ook kernenwethouder en is aanspreekpunt voor een dorp in onze gemeente. Zo horen en weten we nog beter wat er leeft.	Er wordt vervolg gegeven aan leefbaarheidsbudget, dit als onderdeel van het beleidskader participatie.

0-5 Samenwerken in regio

Op grote thema's in zorg en welzijn, werk en inkomen, duurzaamheid en wonen werken we nog meer samen in de regio om echt samen stappen te zetten.	Binnen het Rijk van Nijmegen wordt een LEADER programma opgezet voor 2024-2027 door en voor inwoners en ondernemers. Verder wordt binnen Rijk van Nijmegen door de gemeenten rondom Nijmegen een Ommeland agenda opgezet om de relatie stad en platteland te verbeteren. Druten zal hierbij kijken naar de kansen en bedreigingen voor de ontwikkelingen als landelijke gemeente. M.b.t. zgn. "regiodeal" afspraken tussen het Rijk de Groene Metropool Regio zullen we kijken naar de kansen voor Druten in het kader van Brede Welvaart.

0-6 Investeren in uitvoeringskracht

We zetten in op een verdere professionalisering en uitvoeringskracht van de werkorganisatie.	Hieraan werken we met het Actieplan Doorontwikkeling WDW. In de huidige krappe arbeidsmarkt moeten we ons extra inspannen om onze ambtelijke organisatie kwalitatief en kwantitatief op peil te houden. Deze thema's hebben een plek gekregen in het Integraal Plan WDW.

0-7 Belastingen

We verhogen de onroerendzaakbelasting in beginsel alleen met de jaarlijkse inflatiecorrectie.	Hierbij wordt wel vastgehouden aan de stapsgewijze verhoging van het OZB-tarief naar een gemiddeld regionaal niveau. Bij de raming van de OZB-opbrengsten is zowel rekening gehouden met de inflatie als met een geleidelijke groei naar het regionaal gemiddelde in 2026. Per jaar bekijken we noodzaak van de OZB stijging.

0-8 Duurzaamheidsmaatregelen

We bekijken of we de genomen duurzaamheidsmaatregelen aan woningen in de toekomst buiten de WOZ-waarde kunnen houden.	Zowel uitvoeringstechnisch als juridisch zal bekeken worden wat de mogelijkheden hiervoor zijn (o.a. wat zijn de mogelijkheden om dit in in de verordeningen voor de onroerende zaakbelastingen te regelen). Dit mede in overleg met Munitax en wellicht ook met de gemeenten in de regio. Zodra daar duidelijkheid over bestaat zullen de eventuele financiële gevolgen er van in kaart worden gebracht.

1 Veiligheid

Speerpunten — Coalitie akkoord

Wat gaan we doen	In 2023 doen we

1-1 Wijkagenten

We vergroten de zichtbaarheid van wijkagenten.	We organiseren dit door in te zetten op communicatie. Denk hierbij aan bijvoorbeeld een advertentie in de Maas en Waler en de gemeentepagina. Ook stimuleren we initiatieven van de politie.

1-2 Middelengebruik jongeren

Het middelengebruik onder jongeren willen we terugdringen. Daarbij gaan we preventief, creatief te werk en omarmen we nieuwe initiatieven.	De veiligheidspartners erkennen dat middelengebruik onder jongeren een toenemend probleem is. Het is een landelijke ontwikkeling die ook steeds zichtbaarder wordt in Druten. Momenteel zijn we nog zoekende in een geschikte preventieve aanpak. Hierover gaan we in gesprek met collega's van Jeugd en Zorg & Veiligheid om op termijn concrete invulling te geven aan onze maatregelen. Het is belangrijk om ouders en het basisonderwijs te betrekken in de aanpak.

1-3 Vandalisme

We onderzoeken hoe we het vandalisme tegen kunnen gaan (o.a. rond Trefpuntplein in Deest).	Deze overlastlocatie is bekend bij de veiligheidspartners. Het vandalisme lijkt voort te komen uit jeugdoverlast. We willen samen met partners integraal inzetten op maatregelen om jeugdoverlast in de gehele gemeente Druten aan te pakken, waaronder deze locatie in Deest. Momenteel worden de mogelijkheden voor het uitbreiden van de jongerenontmoetingsplaatsen verkend. Het begrote bedrag is voor de gemeentebrede aanpak van vandalisme/ jongerenoverlast.

1-4 Veiligheid rotondes

We gaan de veiligheid op rotondes vergroten, vooral met betrekking tot de voorrangsregels.	Wij onderzoeken de veiligheid op rotondes, o.a. met een onderzoek naar de voorrangsregeling voorrang voor fietsers op de rotonde binnen de bebouwde kom, start 2e kwartaal 2023. Daarnaast met gezamenlijke aanpak van gemeente, politie en OM t.b.v. het verhogen van naleefgedrag van weggebruikers.

1-5 Snelheidsovertreders

We zetten extra in op aanpak snelheidsovertreders.	Dit is een gezamenlijke aanpak van gemeente, politie en OM t.b.v. het verhogen van naleefgedrag van weggebruikers. Verkeersveiligheid in zijn algemeen is ook een speerpunt van de politie. We zetten in op meer snelheidssignaleringssystemen.

1-6 Afvaldumpingen

Aanpak illegale afvaldumpingen. Aandachtspunt handhavingsbeleid VTH	Bij het vaststellen van het regionale VTH beleid wordt ingegaan op dumpingen van asbest, drugsafval, afvalwater, bedrijfsafval en zwerfvuil. We zullen in het VTH uitvoeringsprogramma aandacht besteden aan deze onderwerpen. Tevens wordt met regelmatige controles bijzetting van afval bij ondergrondse containers tegengegaan.

2 Verkeer en vervoer

Speerpunten

Coalitie akkoord

Wat gaan we doen	In 2023 doen we

2-1 Verharden bermen

In het buitengebied verharden we -waar nodig- de bermen.	In 2023 knappen we Broerstraat op. In 2023 gaan we ook in beeld brengen welke bermen we de komende jaren gaan opknappen.

2-2 Gevaarlijke verkeerssituaties

Een aantal verkeerssituaties wordt als onveilig ervaren. Deze gaan we aanpassen.	Vanaf 2023 is er een jaarlijks verkeersveiligheidsbudget beschikbaar voor het snel kunnen aanpakken van kleine verkeersonveilige situaties. Met dit budget kunnen we de klachten van inwoners direct aanpakken.

2-3 Ontsluiting wijk Tichellande

Voor de wijk Tichellande onderzoeken we een extra ontsluiting van de wijk.	Plan Tichelande is eind 2022 opgeleverd. De bouwontsluiting is conform het vastgestelde wijkinrichtingsplan, als een ontsluiting voor langzaam verkeer en tevens een noodontsluiting ingericht. Voor de wijk Tichellande is in het collegeprogramma al opgenomen dat in 2023 de mogelijkheden voor een extra ontsluiting van de wijk naar de Van Heemstraweg worden onderzocht. De gemeenteraad wordt geïnformeerd zodra het onderzoek afgerond is. Naar verwachting zal dit voor het zomerreces zijn.

2-4 Fietspad Gelenberg

Voor de wijk Tichellande onderzoeken we een veilig fietspad naar de Gelenberg.	We onderzoeken de fietsroutes Tichelande - Gelenberg. Naast de huidge beschikbare fietsroutes wordt met een quickscan ook gekeken of een nieuw tracé tot de mogelijkheden behoort.

2-5 Ontsluitingsweg Vriezeweg

In Deest maken we de rondweg af en wordt de Vriezeweg de ontsluitingsweg voor de woonwijk.	De rondweg Deest is april 2022 opengesteld en de Vriezeweg binnen de bebouwde kom is heringericht als woonstraat en eind 2022 opgeleverd. Wat resteert is de herinrichting van de Vriezeweg buiten de bebouwde kom. Deze wordt na de realisatie van de nieuwe wijk heringericht als erftoegangsweg 60km/uur.

2-6 Aanpak N322

We blijven aandringen bij de provincie op de aanpak van de N322.	De doorstroming moet beter. Dit is doorlopend een aandachtspunt. Bij alle mogelijke gremia wordt zowel bestuurlijk als ambtelijk door Druten aandacht gevraagd voor de problematiek op de N322. De personele inzet is gedekt in de lopende begroting en heeft geen extra gelabeld budget.

2-7 Inzet lijnbusdiensten

We onderzoeken de inzet van lijnbusdiensten naar de Nijmeegse ziekenhuizen en het treinstation van Wijchen.	Met de buurtbus-vereniging en Provincie Gelderland wordt in het 2e en 3e kwartaal 2023 de haalbaarheid verkend. Bij voldoende potentie volgt een pilot van een jaar. Indien succesvol wordt de verbinding onderdeel van de concessie. Dit is onderdeel van de zienswijze op de verstedelijkingsvisie.

2-8 Dorpsentree Deest

Versterken dorpsentree Deest.	Momenteel worden de mogelijkheden bekeken, waarna een schetsontwerp wordt uitgewerkt op basis van informatie die we eerder bij de inwoners van Deest hebben opgehaald.

2-9 Veiligheid Koekoek

Onderzoek wordt in 2022 uitgezet. Onderzoek is begroot, de aanpassing nog niet (perspectiefnota '23).	In 2022 is subsidie aangevraagd en ontvangen voor een veilige oversteek op de Koekoek. In 2023 wordt het werk uitgevoerd, mits de raad het resterende budget accordeert.

2-10 Aanpak de Rijdt Horssen

Voor de Rijdt is op basis van het DO een SSK-raming gemaakt die sluit op het genoemde bedrag.	In 2023 wordt de laatste hand gelegd aan het uitvoeringsontwerp en bestek. Voor de rest gaan we de planning afstemmen met Van Wanrooij Ontwikkeling die een 13-tal woning aan de Rijdt gaat ontwikkelen. Dit heeft grote invloed op het project, niet alleen het zware bouwverkeer, maar ook kabels en leidingen die moeten worden aangehaald vanaf de middenspanningruimte nabij het dorpshuis en vanuit de molenweg. Daarnaast moet er mogelijk ook nieuwe datakabels worden uitgerold. Na verkoop zal de bouw van de woningen ca. 1 jaar in beslag nemen en eventueel als alles mee zit eind 2024 gered zijn. Mogelijk kunnen we eerder aan de andere zijde van de Rijdt starten en zo in de loop van het jaar 2024 bij de 13 nieuwbouwwoningen de reconstructie uitvoeren. De planning wordt momenteel met Van Wanrooij afgestemd.

2-11 Aanpassing Kerkstraat/’t Geerke (Puiflijk)

Onderzoeken mogelijkheden fietsstraat / auto te gast. Nader in te plannen wegens diverse andere disruptieve ontwikkelingen in Puiflijk.	In 2023 wordt een eerste onderzoek gedaan; de actualisatie van de wegencategorisering. Een aanpassing van de Kerkstraat in Puiflijk moet later nader onderzocht worden. Als ook de andere ontwikkelingen in Puiflijk duidelijker in beeld zijn.

2-12 Aanpak gedeelte Koningstraat(centrum Afferden)

Onderzoeken en in het kader van burgerparticipatie, samen met de inwoners van Afferden kijken naar mogelijkheden voor een veilige, groene en aantrekkelijke fietsstraat / auto te gast.	In 2023 wordt een eerste onderzoek gedaan; de actualisatie van de wegencategorisering. Een verder onderzoek is nader in te plannen.

2-13 Doortrekken van het trottoir aan de Koningstraat

Mogelijkheid onderzoeken van het doortrekken van het trottoir aan de Koningstraat tot aan de 'Van Heemstraweg-oversteekplaats Afferden/Deest'. Nader in te plannen. Er moet budget komen voor onderzoek.	Zie 2-12. Dit kan tegelijkertijd opgepakt worden.

2-14 Aantal oversteekplaatsen

Aantal oversteekplaatsen in de gemeente onder de loep te nemen en aan te passen (bijvoorbeeld oversteekplaatsen Van Heemstraweg met name in Deest en Afferden). Nader in te plannen. Er moet budget komen voor onderzoek.	Bij meldingen worden de oversteekplaatsen beoordeeld op verkeersveiligheid. Als hier aanpassingen voor noodzakelijk zijn wordt dit betaald uit het jaarlijkse verkeers-veiligheidsbudget.

2-15 Verkeersontsluiting Raadhuisstraat tot Piet Verslootstraat

Nader onderzoek verkeersontsluiting Raadhuisstraat tot Piet Verslootstraat. Dit wordt in 2022 uitgezet. Dit is ook in 2022 begroot. Dit loopt mee in verkeersonderzoek Portier/ Raadhuisstraat. Investeringsbandbreedte: € 50k - € 500k	Dit is in 2022 onderzocht (deels i.c.m. portier, deels aanvullend onderzoek). En de uitvoering wordt meegenomen met de aanpassing van de Raadhuisstraat die nodig is voor Portier.

2-16 Fietsvriendelijk

Druten moet fietvriendelijker worden. Fietsen is gezond en het ontlast het milieu. De groei van het aantal elektrische fietsen zorgt landelijk voor meer ongelukken.	In Druten gaan we verkeerssituaties onderzoeken en zo nodig veiliger maken. Wij gaan een snelfietsroute onderzoeken aansluitend op het snelfietspad van Beuningen waardoor een Oost-West fietsroute ontstaat tussen Nijmegen en Druten.

3 Economie

Speerpunten Coalitie akkoord

Wat gaan we doen **In 2023 doen we**

3-1 Economische en toeristische visie

We werken de economische en toeristische visie verder uit.	We werken diverse zaken: streekpromotie Land van Maas en Waal, verdere ontwikkeling routes en verhaallijnen, onderzoek gravelroute, promotie streekprodukten.

3-2 Winkelcentrum

Samen met de ondernemers gaan we het winkelcentrum nog aantrekkelijker maken.	Het aantrekkelijk houden van het centrum is een onderdeel van de economische visie. Het budget dat hiervoor beschikbaar is (€ 75.000) volstaat. In 2023 wordt met de nieuwe centrummanager en een nieuw SODC-bestuur verder gewerkt aan een aantrekkelijk centrum in Druten.

3-3 Onderzoek nieuw bedrijventerrein

We onderzoeken de noodzaak en mogelijke locatie voor nieuw bedrijventerrein.	Hiervoor is in 2021 al een verkennend onderzoek gedaan op basis waarvan we nader onderzoek kunnen doen, dit in relatie met tot het ruimtelijk afwegingskader.

3-4 Startende ondernemers

Startende ondernemers bieden we een steun in de rug.	Beschikbaar budget via vaststelling economische visie volstaat. In 2023 gaan we in samenwerking met StartUp Nijmegen proberen een netwerk te bouwen met startende ondernemers.

3-5 Onderzoek toeristenbelasting

We onderzoeken de haalbaarheid van toeristenbelasting. De opbrengst willen we investeren in recreatie en toerisme.	Het onderzoek starten we op in 2023.

3-6 Camperplaatsen Veerdam

We onderzoeken de uitbreiding van de camperplaatsen aan de Veerdam.	Met de Stiching Veerdam starten we in 2023 de verkennende gesprekken.

3-7 Steengoedroute

We gaan de Steengoedroute en QR-routes beter promoten.	We starten medio 2023 om de begeleide steengoedroute aan te bieden aan nieuwe inwoners.

3-8 Trailerhelling Deest

De Waal is een drukke rivier, waardoor veilig openbaar gebruik van deze helling onzeker is.	Of er mogelijkheden zijn wordt onderzocht.

3-9 Verbetering Markt

Betreft voet/fietsverbinding tussen Markt en Molenhoek. Aanleg afhankelijk mogelijkheid van grondaankoop.	Dit wordt meegenomen in de ontwikkeling van Woezik.
Kiosk	Kiosk als onderdeel verfraaing markt, planning juli 2023.

4 Onderwijs

Speerpunten → Coalitie akkoord

Wat gaan we doen | **In 2023 doen we**

4-1 Techniek onderwijs

We blijven investeren in het techniek onderwijs.	Het TechLokaal ontvangt in 2023 subsidie voor educatie activiteiten en voor het organiseren van de Techniekdag. De subsidieverlening maakt deel uit van de meerjarige subsidies voor het techniekonderwijs.

4-2 Muziek- en cultuureducatie

We stimuleren muziek- en cultuureducatie in het primair onderwijs.	We continueren ook deze collegepriode de ondersteuning aan het primair onderwijs tbv de groepen 3 t/m 8 jaar. Tevens maken we Sjors Creatief mogelijk.

4-3 Stimuleren maatschappelijke educatie

Groeisaam, IVN, GGD en eventuele andere partners, ondersteunen we bij het aanbieden van praktijklessen, gericht op respect voor de natuur, gezonde voeding en zwerfafval.	We zijn in gesprek met Groeisaam op basis van een concept voorstel over meerjarige subsidiëring van een verrijkend onderwijsaanbod.

4-4 Integraal huisvestingsplan

Zo nodig actualiseren en uitvoeren van het integraal huisvestingsplan voor scholen (IHP).	We selecteerden een adviesbureau voor het opstellen van het PvE en starten in juni met het adviestraject, met als doel besluitvorming eind 2023 over basisschool 't Klosterhufke. In september krijgt de raad een informatienota over de actuele stand van zaken en in 2024 vindt een actualisatie van het IHP plaats.

4-5 Bassischool 't Geerke

De toekomst van basisschool ‘t Geerke nemen we mee in het Integrale plan Puiflijk.	Basisschool 't Geerke is onderdeel van het IHP 2019-2039, waarin het hoofdgebouw van ‘t Geerke binnen de planperiode niet in aanmerking komt voor renovatie of nieuwbouw. Het kleutergebouw staat beschreven voor een aanpassing binnen 10-20 jaar. In het kader van de integrale visie die ontwikkeld wordt voor Puiflijk wordt bekeken of er eerder aanpassingen voor 't Geerke nodig zijn als gevolg van mogelijke woningbouwuitbreiding in Puiflijk. Het opstellen van de integrale visie vindt plaats in 2023.

5 Sport, cultuur en recreatie

Speerpunten

Coalitie akkoord

Wat gaan we doen

In 2023 doen we

5-1 Evenementen

We blijven belangrijke evenementen die bijdragen aan de leefbaarheid ondersteunen.	Wij dragen evenementen een warm hart toe, zeker als het gaat om jaarlijks terugkerende evenementen. Met een gezamenlijke Centrummanager met Beuningen, welke in goed overleg is met de Centrummanager van Wijchen, kunnen evenementen zoveel mogelijk gepland worden dat de centra elkaar niet beconcurreren.

5-2 Dorpshuis De Lier

We onderzoeken de toekomst van dorpshuis De Lier en zaal Mulders als onderdeel van de Integrale visie Puiflijk en nemen hierover een besluit.	Besluitvorming over het investeringskrediet voor dorpshuis de Lier valt in deze collegeperiode. Ook moet er dan duidelijkheid zijn over de financieringsmogelijkheden. Om het huidige gebouw van de Lier veilig en functioneel te houden zijn gebouwaanpassingen nodig. Hiervoor is € 708.650 beschikbaar geteld. De uitvoering hiervan start in 2023.

5-3 Dorpshuis de Horst

We maken een plan voor de verduurzaming van dorpshuis De Horst in Horssen, waar mogelijk voeren we dat uit.	Planvorming moet nog starten.

5-4 Uiterwaarden toegankelijker

We maken uiterwaarden toegankelijker, vooral voor wandelaars en sportvissers.	Het onderzoek naar welke wensen er zijn voor een betere toegankelijkheid, rekening houdend met het struinkarakter en de Natura 2000 bepalingen, hierbij geadviseerd door het Waterschap en Staatsbosbeheer, willen we in Q2/24 opstarten.

5-5 Oversteek De Uivermeertjes

Er komt een extra oversteek van Deest naar recreatiegebied De Uivermeertjes.	Momenteel wordt een voorstel hiervoor uitgewerkt.

5-6 Bankjes

In alle kernen plaatsen we meer bankjes.	De plaatsing van 2 duurzame bankjes per kern zal gefaseerd plaatsvinden en gelijk meelopen met diverse ontwikkelingsplannen per kern.

5-7 Sponsor een bankje

We maken meer openbare ontmoetingsplaatsen en promoten ‘sponsor een bankje’.	Heeft nog geen financiële gevolgen. Het traject loopt.

5-8 Losloopgebied honden

We zoeken naar ruimte voor een groot losloopgebied voor honden.	In 2024 verkennen we de wensen en mogelijkheden. Pas daarna kunnen kosten in de meerjarenraming worden opgevoerd.

5-9 Nieuwe bomen

We planten 1000 nieuwe bomen, verdeeld over alle kernen.	Dit gaan we verspreid over de komende vier jaar uitvoeren. Begin 2023 zijn ongeveer 140 bomen aangeplant of uitgedeeld. Verdere locaties waar de 1.000 bomen moeten worden geplant, moeten nog worden bepaald (500 bomen planten op ntb locatie, 500 uitdelen aan inwoners). Naast deze investering moet het structurele bomenonderhoudsbudget elk jaar o.a. op basis van het aantal aangeplante bomen worden verhoogd.

5-10 Facelift Oranjebuurt

De Oranjebuurt krijgt een facelift en samen met de woningcorporatie blijven we werken aan een fijne leefomgeving in Druten-Zuid.	In 2023 gaan we onderzoeken welke werkzaamheden er moeten gebeuren. Daarna kan er een financieel inzicht worden gegeven.

5-11 Toekomstplannen sportverenigingen

Met sportverenigingen bespreken we hun toekomstplannen.	Grotere projecten worden separaat ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. We continueren het sportstimuleringsbeleid en ondersteunen initiatieven die daaraan bijdragen. In 2023 herijken we het lokaal Sportakkoord.

5-12 LTC Horssen

Met LTC Horssen bespreken we de plannen voor verduurzaming en toekomstbestendigheid.	Separate besluitvorming; op dit moment zijn ambitie en kosten onbekend.

5-13 Stichting Kleigoed

We werken samen met Stichting Kleigoed om onze rijke steenfabriek-historie breder bekend te maken.	De grofkeramische industrie staat cultuurhistorisch gezien centraal in Druten. Dit gaan we helpen uitdragen door de kennis en verzameling in het centrum van Druten te plaatsen. Er zijn gesprekken gaande over huur en inrichting van een pand. We willen bijdragen in de kosten van huur en GWL. Start is waarschijnlijk medio 2023.

5-14 Pumptrack

We onderzoeken de mogelijkheid voor een pumptrack.	Heeft nog geen financiële gevolgen. Het onderzoek moet nog worden opgestart.

6 Sociaal domein

Speerpunten

Coalitie akkoord

Wat gaan we doen

In 2023 doen we

6-1 Inclusieagenda

We stellen een inclusieagenda op.	Hiervoor is een werkgroep inclusie samengesteld. Er is gekozen voor het thema Thuis (Wonen en zorg) als eerste aandachtsgebied. Later zullen ook de andere thema's m.b.t. inclusie aan bod komen. De dekking voor 2023 komt uit de Reserve Sociaal Domein. Zie het Verlengde uitvoeringsplan Wmo, jeugd en gezondheid 2023 – 2024.

6-2 Seniorenverenigingen

We blijven seniorenverenigingen en ouderenactiviteiten ondersteunen.	We continueren bestaand beleid, subsidies zijn opgenomen in de begroting.

6-3 Eenzaamheid ouderen

We zetten ons actief in om de eenzaamheid onder ouderen te bestrijden.	We continueren huidig beleid.

6-4 Dronio

De huurbijdrage voor Dronio zetten we voort.	We continueren huidig beleid.

6-5 Mantelzorgers

Mantelzorgers ontvangen een (financiële) mantelzorgwaardering.	We continueren bestaand beleid. Dekking mantelzorgwaardering is opgenomen in de begroting.

6-6 Eigen bijdrage huishoudelijke hulp

We volgen het landelijk beleid 'eigen bijdrage huishoudelijke hulp'.	Landelijk geldt het abonnementstarief voor gebruikers van een Wmo maatwerkvoorziening. Dit houdt in dat ongeacht de hoogte van het inkomen inwoners een vast bedrag per maand betalen voor de Wmo ondersteuning die ze ontvangen. We gaan zelf geen inkomensgrenzen stellen.

6-7 Armoede

Armoedebeleid.	1. De komende twee jaar verhogen we het aantal huishoudens met een laag inkomen dat we bereiken met onze inkomensondersteunende voorzieningen met 10% 2. Door preventieactiviteiten voorkomen dat inwoners in financiële problemen komen. 3. Alle inwoners kunnen meedoen in onze gemeente, ondanks geldzorgen, armoede of schulden. Dit doen we door (financiële)drempels weg te nemen en ondersteuning te bieden bij geldproblemen. Hiermee dragen we bij aan een inclusieve samenleving.

6-8 Dementie

Woonvormen voor dementie.	Wonen voor mensen met dementie wordt meegenomen in de Woonzorgvisie.

6-9 Dagbesteding

Dagbesteding voor mensen met dementie.	Beleid wordt ontwikkeld via ouderenbeleid.

7 Volksgezondheid en milieu

Speerpunten

Coalitie akkoord

Wat gaan we doen

In 2023 doen we

7-1 AED-dekking

We gaan voor 100% AED-dekking in onze gemeente.	We continueren bestaand beleid, zie uitvoeringsplan Wmo, jeugd en gezondheid 2020-2023. De kosten voor 2023 worden gedekt uit de Reserve Sociaal Domein.

7-2 EHBO-cursus

We blijven inwoners stimuleren om reanimatie- of EHBO-cursus te volgen. We continueren bestaand beleid, zie uitvoeringssplan Wmo, jeugd en gezondheid 2020 - 2023.	We continueren bestaand beleid.

7-3 Verduurzamen

We onderzoeken hoe we dorpshuizen en ander maatschappelijk vastgoed kunnen verduurzamen.	Onderzoek naar verduurzaming van dorpshuizen en ander maatschappelijk vastgoed loopt, mede ondersteund door een provinciaal programma en ondersteuning. Daarnaast is een aantal zonneparken vergund en is gestart met het opstellen van een Lokale Energiestrategie gelijktijdig met de regionale planMER RES dat moet leiden tot een concept RES 2.0 eind 2023. De aanpak van energiearmoede loopt goed en in Druten-Noord en Deest wordt samengewerkt om op termijn aardgasvrij te worden.

7-4 Operatie Steenbreek

Via operatie Steenbreek stimuleren we het vergroenen van tuinen en daken en zorgen we voor eigen wateropvang.	We verkennen de wensen en mogelijkheden voor invulling van dit onderwerp. Pas daarna kunnen kosten in de meerjarenraming worden opgevoerd. Op basis van een eerste verkenning (Steenbreek versus zelf doen) is de optie deelname aan actie Steenbreek afgevallen. Aansluiting bij Stichting Steenbreek (contributie circa €2.500) betekent dat de gemeente het logo en de folder van Steenbreek gebruikt, via de stichting producten inkoopt (regentonnen etc), maar alle formatie en budgetten voor lokale acties zelf moet leveren. Daarom is ervoor gekozen om het als gemeente zelf te doen. Hiermee hebben we meer regie en maatwerk, zoals aansluiting bij logische momenten (zoals projecten in de openbare ruimte, nieuwbouwprojecten en landelijke dagen) en inkopen bij lokale ondernemers. Deze optie wordt nader uitgewerkt. Eventueel wordt samenwerking met organisaties zoals bijvoorbeeld Streekbeheer gezocht om projecten als deze uit te voeren.

7-5 Biodiversiteit

We maken een visie op biodiversiteit.	Het opstellen van het beleidsplan natuur en biodiversiteit is in maart gestart. Oplevering is gepland in oktober.

7-6 Dierenwelzijn

We stellen een nota dierenwelzijn op.	In 2024 bieden wij de nota dierenwelzijn aan. In deze nota verwerken we eventuele extra kosten die vervolgens worden aangevraagd.

7-7 Bijzetafval

We starten twee proeven: slimme afvalcontainers en containertuintjes tegen bijzetafval.	Met Dar is afgestemd dat dit jaar nog een pilot m.b.t. aanbrengen van een containertuintje wordt opgestart. De kosten van deze pilot worden gedekt uit reguliere middelen.

7-8 Hitteplan

We stellen een hitteplan op.	De gemeente Druten heeft al een hitteplan (hitteprotocol). We onderzoeken welke elementen aan het hitteplan toegevoegd kunnen worden. Hiervoor hebben wij contact met onze maatschappelijke partners.

7-9 Buurtbatterijen

Energiehubs en buurtbatterijen	Een onderzoek naar netcongestie is uitgevoerd en er wordt een vervolgonderzoek ingesteld onder andere naar aanbieders van buurtbatterijen en hun haalbaarheid. Daarnaast vinden er voorbereidingen plaats om een verkenning uit te voeren naar een smart energy hub voor industrieterrein Westerhout .

8 Wonen en bouwen

Speerpunten — Coalitie akkoord

Wat gaan we doen	In 2023 doen we

8-1 Betaalbare woningen

We zetten instrumenten in om betaalbare woningen betaalbaar te houden.	In lopende nieuwbouwplannen blijven we per project kijken welke instrumenten we inzetten.

8-2 Starterslening

We verhogen de starterslening.	In 2023 komt het college met een voorstel voor aanpassing van de regeling

8-3 Onderzoek woonvormen

We onderzoeken andere woonvormen zoals hofjes en het woningsplitsen.	Bij lopende nieuwbouwplannen besteden we aandacht aan andere woonwormen zoals hofjeswonen.

8-4 Tijdelijke woningen jongeren

We onderzoeken mogelijkheden voor tijdelijke woningen voor jongeren, onder andere flexwoningen.	We werken aan meerdere plannen voor flexwoningen.

8-5 Dorpsbouwmeester

Een dorpsbouwmeester zorgt voor de borging van stedenbouwkundige kwaliteit.	Er is al een dorpsbouwmeester en die heet adviseur ruimtelijke kwaliteit. Bekostiging is reeds geregeld via de legesverordening.

8-6 Circulair bouwen

We stellen een visie over circulair bouwen op en zetten dit in waar de kansen zich voordoen.	We werken aan een integraal beleid dat er onder meer op gericht is om invulling te geven aan de ambities op het vlak van circulariteit in de Woondeal 2.0.

8-7 Woon-zorgvisie

We stellen een woon-zorgvisie op.	In 2023 wordt er een Woonzorgvisie ontwikkeld. Daarna komt er een Plan van Aanpak. Als de visie is opgeleverd, wordt er een externe coordinator aangesteld. Ook krijgt het programma levensloopbestendig wonen een impuls.

8-8 Locatie Van Woezik

We stimuleren een ontwikkeling van de locatie van Woezik.	De gemeente is ontwikkelaars behulpzaam die deze locatie willen aankopen en herontwikkelen. Tot op heden is dit ontwikkelaars nog niet gelukt.

8.9 Ontwikkeling terrein van der Zandt

De mogelijke ontwikkeling van het terrein van van der Zandt is onderdeel van het op te stellen integrale plan Puiflijk.	Met de eigenaar en de ontwikkelaar is gecommuniceerd dat deze locatie pas na 2030 in aanmerking komt als potentiële woningbouwlocatie. Tot en met 2030 heeft de gemeente namelijk voldoende woningbouwplannen in voorraad.

Hoofdstuk 7. Resumé beslispunten

Op basis van deze perspectiefnota dient de raad de volgende zaken te autoriseren:

1. Instemmen met de voorstellen en mutaties met betrekking tot de reserves en voorzieningen als genoemd bij paragraaf 2.2 Actualisatie reserves en voorzieningen 2023.

2. Het bestemmen van het beschikbare saldo van de jaarrekening 2022 ad € 3.317.651 als dekkingsmiddel in deze perspectiefnota 2023.

3. Na de bovenstaande mutaties resteert eenmalig (zie blz.29) een bedrag aan eenmalige middelen ad € 862.489. Na de berekening van de structurele effecten resteert in 2023 een saldo aan structurele middelen ten bedrage van -/- € 1.104.902 (zie blz.31). Daardoor komt het geprognosticeerde saldo voor de exploitatie 2023 uit op -/- € 242 .413 (eenmalig € 862.489, structureel -/- € 1.104.902).

4. De financiële consequenties doorrekenen in de begroting 2023 en conceptbegroting 2024-2027 inclusief de mutaties in de reserves conform de overzichten op de pagina's 24 en 28 t/m 31. Daartoe wordt de 3e begrotingswijziging 2023 vastgesteld.

5. De ramingen vanaf het begrotingsjaar 2024 voor nieuw beleid opnemen in het investerings- en bestedingsplan van de conceptbegroting 2024.

6. Verwerken c.q. instemmen met de hieronder genoemde kredieten:
   a. Verwerken van het beschikbaar gesteld krediet ter hoogte van € 40.000 voor het vervangen van de brug Van Delenshof.
   b. Verwerken van het ophogen van het bestaande krediet met € 13.000 voor het project Rondweg Deest.
   c. Verwerken van het voorbereidingskrediet ter hoogte van € 50.000 om het nieuwbouwscenario voor 't Klosterhufke in Deest uit te werken.
   d. Instemmen met een aanvullend krediet van € 145.000 voor het vervangen van een deel van de Altforstestraat.
   e. Instemmen met het ophogen van het bestaande krediet voor de restauratie van de Oude Toren met € 177.868.
   f. Instemmen met een krediet ter hoogte van € 55.500 voor de aanleg van diverse voorzieningen rondom terrein de molen De Drie Waaien.

7. De budgetten uit de perspectiefnota ten behoeve van de uitvoering door de WDW ter beschikking te stellen aan de WDW.

8. Het bestuur van de WDW te verzoeken invulling te geven aan de formatie waarvoor budgetten ter beschikking zijn gesteld.